

МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ № 1

ДЕКАН ФАКУЛЬТЕТУ

Дибас Богдан Володимирович
кандидат медичних наук, доцент

ПЕРСОНАЛ ДЕКАНАТУ

Заступники декана — доц. **І. А. Танчин**, асист. **Ю. О. Мицик**
Інспектори — **О. Є. Боднар**, **А. В. Смалюх**, **О. І. Ханас**

ДИБАС Богдан Володимирович

Декан факультету, кандидат медичних наук, доцент

Народився 12 січня 1962 р. у с. Острожець Мостиського району Львівської області. Протягом 1980–1986 рр. Богдан Дибас навчався у ЛДМІ. У 1986 р. був обраний головою профспілкової організації студентів інституту, яку очолював до 1993 р. Водночас за сумісництвом працював на кафедрі дитячої хірургії, з 1987 до 1989 р. — старшим лаборантом, протягом 1989–1993 рр. — асистентом цієї кафедри. У 1993 р. закінчив заочну аспірантуру та став асистентом кафедри факультетської хірургії (хірургії № 1).

У 1996 р. Богдан Володимирович захистив кандидатську дисертацію. З 1997 р. виконував обов'язки заступника декана медичного факультету № 2. У 2000 р. йому присвоєно вчене звання доцента.

У 2004 р. очолив медичний факультет № 1 ЛНМУ імені Данила Галицького. Є автором 80 наукових праць, патенту на винахід.

КАФЕДРА АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ

ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ

Маркін Леонід Борисович

доктор медичних наук, професор,
член-кореспондент НАМН України,
заслужений діяч науки і техніки України
ПІТАТ КАФЕДРИ

Відповідальний за наукову роботу — к. мед. н., доц.

О. В. Шахова

Відповідальний за лікувальну роботу — к. мед. н., доц.

Г. Я. Кунинець

Завуч кафедри — к. мед. н., доц. **О. В. Святоцька**

Керівник студентського наукового гуртка — к. мед. н., доц. **І. М. Анісімова**

ВИКЛАДАЧІ

Доктори медичних наук, професори **Л. Б. Маркін**,
В. М. Бесєдін, д. мед. н., доц. **О. С. Паєнок**, кандидати
медичних наук, доценти **І. М. Анісімова**, **О. В. Бесєдін**,
Т. В. Грабовська, **О. М. Жемела**, **К. Ю. Ісаєва**, **О. О. Коритко**,
Г. Я. Кунинець, **О. О. Матвієнко**, **А. І. Попович**,
О. В. Святоцька, **Г. Б. Семенина**, **О. В. Шахова**,
Л. М. Яценко, кандидати медичних наук, асистенти
М. В. Дорошенко-Кравчик, **І. І. Ельяшевська**, **М. М. Куче-**
рова, **О. С. Медведєва**, **І. С. Пилипчук**, **О. С. Рачкевич**,
С. Р. Славітич, **Т. В. Фартушок**, **В. В. Флуд**, **К. Л. Шати-**
тилович, асист. **О. В. Сікора**.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Кафедра акушерства та гінекології лікувального факультету є однією з найстаріших кафедр університету і була заснована у 1889 р. при медичному факультеті Львівського університету. Її першим керівником був обраний професор Краківського університету Антоній Марс. Протягом перших п'яти років на кафедрі була створена клініко-бактеріологічна лабораторія, музей, віварій, бібліотека. Почалася також і наукова праця, причому велика увага приділялася неплідності жінок, боротьбі зі злоякісними новоутвореннями, післяпологовому сепсису та ін.

В 1919 р. після смерті проф. А. Марса кафедру очолив Адам Соловій — викладач Львівської акушерської школи та керівник акушерсько-гінекологічного відділення Львівського краєвого шпиталю. Він видав дві монографії, присвячені питанням лікування хронічних запалень матки і патологічної анатомії плаценти, два підручники з акушерства. Після того, як Адам Соловій пішов на пенсію, кафедрою протягом 25 років керував проф. Казимир Бохенський — учень проф. А. Марса. Наукова праця, як і раніше, стосувалася, головним чином, питань боротьби зі злоякісними новоутвореннями жіночих статевих органів і післяпологових септичних захворювань.

Протягом 1947–1949 рр. кафедрою керував проф. М. Верхацький, 1949–1951 рр. — проф. Я. Куколев, який організував планову наукову діяльність. Тоді ж почав пра-

Колектив кафедри акушерства та гінекології. Зліва направо: перший ряд: Т. В. Фартушок, О. В. Молчанова, С. Р. Славітич; другий ряд — О. О. Гіап, О. М. Жемела, М. Я. Поритко, Г. Я. Кунинець, К. Л. Шатилович, О. В. Шахова, І. М. Анісімова, І. І. Ельяшевська, І. С. Пилипчук, О. О. Матвієнко, А. І. Попович, Л. Б. Маркін, М. М. Кучерова, О. В. Святоцька, Л. М. Яценко; третій ряд — О. В. Беседін, С. Мовчук, Т. В. Грабовська, О. С. Медведєва, О. В. Сікора, О. О. Коритко, В. В. Флуд, О. С. Паєнок

цювати утворений при кафедрі студентський науковий гурток.

Наступних 13 років (1951–1964) кафедру очолював проф. А. Вікулов. Під його керівництвом досліджувались особливості будови плодового яйця, вплив деяких речовин на скоротливу діяльність матки, питання профілактики і лікування пухирчатки новонароджених, штучний кольпопоз, лікування запальних хвороб жіночих статевих органів.

У 1955 р. від кафедри акушерства та гінекології лікувального факультету виокремилася кафедра акушерства і гінекології педіатричного та санітарно-гігієнічного факультетів. Організатором і керівником цієї кафедри був проф. Олександр Бабадагли (завідувач кафедри протягом 1955–1967 рр.). Її видатними представниками були професори Олексій Ступко (завідувач кафедри у 1967–1972 рр.) та Василь Лесюк (у 1972–1980 рр.). З 1980 р. кафедру очолює проф. Леонід Маркін, основний напрямок досліджень якого присвячений питанням респіраторної реанімації дітей, що народилися у стані асфіксії, розробці методів моніторингу функціонального стану системи «материнський організм-плацента-плід» при ускладненнях вагітності та пологів.

МАРКІН
Леонід Борисович
Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.

Від 1964 до 1971 р. завідувачем кафедри акушерства та гінекології лікувального факультету був член-кореспондент АМН УРСР, проф. Л. В. Тимошенко. Під його керівництвом виконувались численні дослідження системи зсідання і протизсідання крові в акушерській практиці, їх лікування, що стало вагомим внеском у вітчизняну коагулологію. На кафедрі була створена біохімічна лабораторія, кабінет функціональної діагностики, встановлена сучасна діагностична апаратура. За той період підготов-

лено сім докторів і 37 кандидатів медичних наук, надруковано понад 160 наукових праць, видано чотири монографії.

У 1971–1977 рр. кафедрою керував доц. О. М. Созанський, а протягом 1977–1992 рр. — проф. С. Д. Булієнко. У той період наукові дослідження були спрямовані на вивчення факторів, які сприяли зменшенню крововтрати під час пологів, скоротливої діяльності матки, реакції організму на підвищену крововтрату при вагітності, показників гемодинаміки, гомеостазу та імунної реактивності жінок із гіпотонічними матковими кровотечам для опрацювання та запровадження профілактичних заходів.

З 1992 р. кафедру очолював проф. В. М. Беседін. Основним напрямом наукової діяльності підрозділу було вивчення: імунологічних змін під час вагітності, анемії вагітних, стану фетоплацентарної системи при екстрагенітальних захворюваннях і ендокринопатіях. На кафедрі постійно здійснювалися пошуки вдосконалення форм навчально-педагогічної роботи, проводилося навчання клінічних ординаторів, аспірантів, серед них і іноземних.

В 2012 р. кафедру акушерства та гінекології лікувального та педіатричного факультетів було об'єднано. Очолив цей підрозділ д. мед. н., проф., член-кореспондент НАМН України Л. Б. Маркін.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

На кафедрі навчаються вітчизняні та англійські студенти четвертого, п'ятого та шостого курсів медичного факультету спеціальностей «Лікувальна справа», «Медико-профілактична справа», «Педіатрія», студенти четвертого курсу стоматологічного факультету та лікарі-інтерни. Викладачі читають такі дисципліни: «Фізіологічне акушерство» (для четвертого курсу), «Патологічне акушерство», «Гінекологія» (для п'ятого курсу), «Акушерство та гінекологія» (для студентів шостого курсу, лікарів-інтернів).

Заняття проводяться на клінічних базах, якими є: Львівська обласна клінічна лікарня, 1-й міський пологовий будинок, 3-я міська комунальна лікарня м. Львова

(пологове відділення), 3-я міська комунальна лікарня м. Львова (гінекологічне відділення), 1-а міська комунальна лікарня м. Львова ім. Князя Лева.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Наукові дослідження кафедри спрямовані на зниження перинатальної захворюваності та смертності при невиношуванні вагітності, плацентарній недостатності, ретардації плода, синдромі дихальних розладів у новонародженого. Також досліджуються перебіг вагітності у немолодих першоровагітних, пізніх гестозах. Вивчаються методи діагностики та способи ведення прогресуючої позаматкової вагітності, ендометріозу, хронічних інфекцій, які передаються статевим шляхом.

В 2011 р. завершено НДР «Моніторинг матково-плацентарно-плодового кровообігу при ускладненнях гестаційного процесу».

На період 2011–2016 рр. заплановано НДР «Удосконалення оцінки стану функціональної системи «мати-плацента-плід» при ускладненнях гестаційного процесу».

На кафедрі працює студентський науковий гурток.

ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

Працівники кафедри проводять діагностичну, лікувальну, консультативну роботу в стаціонарі та жіночих консультаціях міста, чергують у стаціонарі (згідно з графіком, затвердженим адміністрацією лікувального закладу). Систематично здійснюють експертні оцінки історій хвороби (пологів).

В своїй клінічній роботі вони керуються протоколами надання акушерсько-гінекологічної допомоги, ухвалені відповідними наказами МОЗ України.

В клінічну практику активно впроваджуються результати науково-дослідної роботи, що дозволяє покращити показники материнської та перинатальної захворюваності і смертності.

Двічі на рік кафедра проводить науково-практичні конференції для лікарів акушерів-гінекологів Львівської області.

Всі співробітники кафедри є членами Асоціації акушерів-гінекологів України. Л. Б. Маркін — віце-президент Асоціації акушерів-гінекологів України, голова Асоціації акушерів-гінекологів Львівської області; А. І. Попович — голова Львівського відділення Асоціації репродуктивної медицини; Т. В. Грабовська — член клініко-експертної комісії з акушерства і гінекології при управлінні охорони здоров'я Львівської міської ради.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

За результатами науково-дослідної роботи розроблено алгоритм ведення вагітних із гемодинамічними порушеннями матково-плацентарно-плодового кровообігу, вдосконалено методики корекції розладів гестаційної трансформації преплацентарного кровоплину, розроблено технологію допомоги при ідіопатичному недоношуванні вагітності, удосконалено комплексну оцінку стану плода при затримці його росту. Впровадження в практику результатів досліджень дозволило знизити перинатальну захворюваність.

За останніх п'ять років видано три монографії, два навчальні посібники, 53 статті у фахових виданнях, дев'ять статей у збірниках наукових праць; отримано 11 патентів на корисну модель. Серед найважливіших праць — клінічне керівництво «Пероральні гормональні контрацептиви» (Л. Б. Маркін, Б. М. Венцовський, І. Б. Вовк, 2007), довідник «Детская гинекология» (Л. Б. Маркин, Е. Б. Яковлева, 2007), навчальні посібники «Актуальні питання сучасного акушерства» (Л. Б. Маркін, О. О. Матвієнко, К. Л. Шатилович, 2008), «Актуальні питання сучасної гінекології» (Л. Б. Маркін, О. О. Матвієнко, О. В. Шахова, 2011), «Посібник з моніторингу знань для акушерів-гінекологів» (Л. Б. Маркін, О. О. Матвієнко, К. Л. Шатилович, О. В. Шахова, 2012), «Перебіг вагітності та стан новонароджених при ендемічній тиреопатії» (О. С. Паєнок, В. І. Паньків, 2011), монографії «Нетравматичні перивентрикулярні та внутрішньошлункові крововиливи у новонароджених» (Л. Б. Маркін, Ю. С. Коржинський, М. М. Чуйко, 2010), «Порушення функціонування системи «мати-плацента-плід» у жінок з тиреопатіями» (О. С. Панок).

Захищено докторська та вісім кандидатських дисертацій.

КАФЕДРА ГІГІЄНИ ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ ТОКСИКОЛОГІЇ

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ

Кузьмін Борис Павлович

доктор медичних наук, професор

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальна за наукову роботу — к. мед. н.,

асист. С. Т. Зуб

Відповідальна за навчальну роботу із студентами —

к. мед. н., доц. У. Б. Лотоцька-Дудик

Відповідальна за навчальну роботу зі слухачами

факультету післядипломної освіти — к. мед. н.,

доц. Н. О. Кружка

ВИКЛАДАЧІ

Кандидати медичних наук, доцент Б. А. Пластунів,

В. М. Томків (заступник декана ФПДО з питань інтер-

натури), У. Б. Лотоцька-Дудик, Н. О. Кружка, кандида-

ти медичних наук, асистенти С. Т. Зуб, О. П. Касіян,

О. М. Колінковський, М. І. Завада, асистенти М. О. Ко-

валів, С. І. Матисік (заступник декана з роботи з іно-

земними студентами), А. Л. Зелений.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

У 1954 р. на санітарно-гігієнічному факультеті Львівського державного медичного інституту було створено першу профільну кафедру гігієнічного напрямку — гігієни харчування (завідувач — д. мед. н., проф. А. І. Столмакова) з курсом комунальної гігієни (завідувач — к. мед. н., доц. В. В. Попов), а з 1956 р. — з курсом гігієни праці (к. мед. н., доц. Й. І. Гітис), яка працювала до 1963 р.

На відновленому у 1968 р. санітарно-гігієнічному факультеті ЛДМУ у 1971 р. вдруге відкрито кафедру гігієни харчування (завідувач — заслужений діяч науки України, д. мед. н., проф. А. І. Столмакова, з 1981 р. — д. мед. н., проф. Б. М. Штабський) з курсом гігієни дітей і підлітків

Колектив кафедри гігієни та профілактичної токсикології. Зліва направо: перший ряд: Н. О. Крупка, У. Б. Лотоцька-Дудик, Б. А. Пластунов, Б. П. Кузьмін, М. О. Ковалів, М. І. Завада; другий ряд: І. Г. Яциник, Л. І. Плукар, А. І. Яськів, О. П. Касіян, В. М. Томків, О. М. Колінковський, С. І. Матисік, А. Л. Зелений, С. Т. Зуб

(д. мед. н., проф. М. М. Красногорський, з 1973 р. — д. мед. н., проф. І. К. Медчук). У 1972 р. створені самостійні кафедри комунальної гігієни (д. мед. н., проф. Е. С. Турецька) і гігієни праці (д. мед. н., проф. М. Й. Гжегоцький), які в 1976 р. об'єднані в одну (завідувач — д. мед. н., проф. М. Й. Гжегоцький, з 1987 р. — д. мед. н., проф. А. К. Маненко). Суттєвий доробок колективу кафедри гігієни харчування, очолюваного проф. Б. М. Штабським, в галузі профілактичної токсикології дозволив у 1990 р. уперше в системі вищої медичної освіти ввести на кафедрі відповідний спецкурс і перейменувати підрозділ у кафедру гігієни харчування та профілактичної токсикології з курсом гігієни дітей і підлітків.

У зв'язку з реформуванням вищої медичної освіти в Україні у 1996 р. цю кафедру об'єднали з кафедрою комунальної гігієни та гігієни праці. Так виникла сучасна кафедра гігієни та профілактичної токсикології (завідувач — проф. Б. М. Штабський, з 2000 р. — к. мед. н., доц. Б. А. Пластунов, з 2013 р. — д. мед. н., проф. Б. П. Кузьмін), при якій у 1997 р. створено курс гігієни факультету післядипломної освіти (проф. А. К. Маненко).

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Кафедра викладає дисципліну «Гігієна та екологія» студентам шостих курсів медичних факультетів фахового спрямування «Лікувальна справа» (з українською, російською та англійською мовами навчання) і «Педіатрія», а також комунальну гігієну, гігієну праці, гігієну харчування, гігієну дітей і підлітків, радіаційну гігієну, елективні курси «Основи профілактичної токсикології», «Гігієна ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС», «Гігієна застосування небезпечних речовин у праці і побуті», «Актуальні питання індивідуальної та громадської профілактики і гігієни», «Сучасні проблеми екології людини» студентам шостого курсу медичного факультету спеціальності «Медико-профілактична справа».

На кафедрі проходять підготовку лікарі-інтерни за фахом «Загальна гігієна», удосконалюють знання та практичні навички на циклах спеціалізації і передатестаційних

циклах лікарі санітарно-епідеміологічної служби із загальної та комунальної гігієни, гігієни харчування, праці, дітей і підлітків, лабораторних досліджень факторів навколишнього середовища.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Під керівництвом доц. Б. А. Пластунова науковці кафедри працюють над: вивченням причинно-наслідкових зв'язків у системі «навколишнє середовище-ксенобіотики-здоров'я» для профілактики екопатології; дослідженнями і гігієнічною оцінкою токсичності ксенобіотиків на тлі недостатньої забезпеченості організму йодом, поєднаного впливу йододефіциту та інших факторів середовища життєдіяльності на здоров'я дитячого населення; розробкою теорії та методологія регіонального нормування ксенобіотиків.

Темою наукової роботи кафедри на 2013–2017 рр. є «Опрацювання вікових стандартів фізичного розвитку школярів м. Львова», що виконується спільно з кафедрою загальної гігієни з екологією ЛНМУ імені Данила Галицького.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Співробітники кафедри розробили:

- методичні вказівки «Обґрунтування гігієнічних нормативів шкідливих хімічних речовин у різних середовищах на основі системного підходу»;
- гранично допустимі концентрації 1,3-бутадієну, гексахлорбензолу, гідразину та його похідних у повітрі робочої зони на основі системного підходу;
- експериментальну модель йодної недостатності для токсикологічних досліджень;
- заходи: профілактики тиреотоксичного впливу свинцю за умов йододефіциту; зниження ризику розвитку аутоімунного тиреоїдиту в регіоні йододефіциту; профілактики, діагностики та лікування інгаляційних отруєнь ліквідаторів та населення при фосфорних аваріях;
- критерії формування незадовільної адаптації і комплекс профілактичних заходів з її покращання у шести-семирічних вихованців загальноосвітніх шкіл-інтернатів у регіоні йододефіциту.

КУЗЬМІНОВ
Борис Павлович
Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.

Загалом викладачі кафедри видали понад 1000 наукових і навчально-методичних праць, зокрема дев'ять підручників, п'ять посібників, 15 монографій, отримали один патент і три авторські свідоцтва на винаходи. Серед найважливіших праць — монографії «Стафилококковые пищевые интоксикации» (А. И. Столмакова, 1959), «Профілактика ожиріння» (А. І. Столмакова, 1978), «Гигиена лечебных учреждений» (А. К. Маненко, Н. Н. Сахновская, 1982), «Гігієна праці і харчування»

робітників нафтодобувної промисловості» (М. Й. Гжегоцький, 1983), «Охрана окружающей среды от выбросов химической промышленности» (И. И. Даценко, О. С. Банах, Б. А. Пластунов, 1986), «Сучасні проблеми гігієни навколишнього середовища» (І. І. Даценко, Б. А. Пластунов, 1997), «Ксенобіотики, гомеостаз і хімічна безпека людини» (Б. М. Штабський, М. Р. Гжегоцький, 1999), «Профилактическая токсикология и прикладная физиология: общность проблем и пути решения» (Б. М. Штабський, М. Р. Гжегоцький, 2003), «Нариси профілактичної токсикології» (М. Р. Гжегоцький, В. І. Федоренко, Б. М. Штабський, 2008); підручники «Гігієна харчування з основами нутриціології» (В. І. Ципріян, І. Т. Матасар, Б. М. Штабський, В. І. Федоренко, 1999, 2007), «Гігієна та екологія» (В. Г. Бардов, В. Ф. Москаленко, С. Т. Омельчук, Б. А. Пластунов, 2006, 2008, 2009), «Гігієна дітей і підлітків» (В. І. Берзін, Л. В. Подрігало, В. Д. Ванханен, Б. А. Пластунов, 2008, 2011, 2012); посібники «Гігієна питания» (В. Д. Ванханен, П. Н. Майструк, А. И. Столмакова, 1980), «Загальна гігієна» (І. І. Даценко, О. Б. Денисюк, С. Л. Долошицький, Л. І. Толмачова, Б. А. Пластунов, 1988, 1992, 2001), «Гігієна та екологія» для підготовки до ліцензійного іспиту Крок-2 «Загальна лікарська підготовка» (Б. А. Пластунов, 2012).

За час від заснування кафедри захищено шість докторських і 35 кандидатських дисертацій, зокрема за останні три роки — чотири кандидатські дисертації.

КАФЕДРА ЕПІДЕМІОЛОГІЇ

ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ

Виноград Наталія Олексіївна

доктор медичних наук, професор, експерт ВООЗ із реагування на біологічні загрози, почесний посол Американської асоціації мікробіологів в Україні, декан Східноєвропейського відділення Суперкурсу ВООЗ, радник міністра з питань біологічної безпеки МНС України, член ЦМК МОЗ України, Оперативного штабу МОЗ України, спеціалізованих рад із захисту докторських дисертацій, Львівської обласної атестаційної комісії

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальна за наукову роботу —

*к. мед. н., доц. **З. П. Василюшин***

*Відповідальна за навчальну роботу зі студентами — к. мед. н., доц. **Л. П. Козак***

*Відповідальна за навчальну роботу зі слухачами ФПДО та інтернами — к. мед. н., доц. **З. П. Василюшин***

*Відповідальна за гуманітарну освіту та виховання, роботу студентського наукового гуртка — асист. **Н. І. Скальська***

ВИКЛАДАЧІ

Кандидати медичних наук, доценти

З. П. Василюшин (помічник проректора з лікувальної роботи ЛНМУ імені Данила Галицького з протиепідемічних питань), Л. П. Козак, к. мед. н., асист. І. Д. Байдалка, асист. Н. І. Скальська.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Кафедра епідеміології Львівського державного медичного інституту була організована в травні 1956 р. при санітарно-гігієнічному факультеті.

До цього часу існував курс епідеміології для студентів лікувального факультету при кафедрі інфекційних хвороб. Співробітники цього підрозділу інституту викладали епідеміологію з паразитологією та дезінфекційною справою на санітарно-гігієнічному факультеті, курс епідеміології на лікувальному і педіатричному факультетах, курс військової епідеміології на всіх факультетах. Штат кафедри об'єднував десятьох осіб (керівник, п'ять асистентів, старший лаборант, два лаборанти, препаратор). У такому складі вона працювала до 1963 р. Закриття санітарно-гігієнічного факультету в 1963 р. призвело до скорочення штату кафедри, який було відновлено в 1972 р. разом із санітарно-гігієнічним факультетом.

Засновником та керівником кафедри до червня 1974 р. був д. мед. н., проф. М. В. Романов. Протягом 1974–1976 рр. завідувачем був д. мед. н., проф. О. Я. Ухов, з 1976 до 1990 р. — д. мед. н., проф. Д. Х. Фомін.

У 1990 р. кафедру очолила к. мед. н., доц. Л. В. Шевченко, а в 1996 р. — д. мед. н., проф. Н. О. Виноград.

З моменту заснування кафедри до 1976 р. проводилася науково-дослідна робота за темою «Загальні закономірності епідемічного процесу, наукові основи зниження інфекційних захворювань і ліквідації інфекцій».

Основним напрямом наукових досліджень було вивчення структури та рушійних сил епідемічного процесу, епідемічної ефективності специфічних і неспецифічних засобів профілактики. У цьому контексті вивчали грип і ГРЗ, черевний тиф, кір, дизентерію, вірусний гепатит. Тривале дослідження вакцинації проти грипу живими вакцинами на промислових підприємствах і в дитячих установах дозволило дати оцінку імунологічній й епідемічній ефективності різних видів живих вакцин та методів їх застосування. У працях із вивчення крайової епідеміології черевного тифу і паратифів, розпочатих у 1957 р. професором О. Я. Уховим, проведено ретроспективний аналіз епідемічного процесу при черевному тифі у м. Львові

Колектив кафедри епідеміології. Зліва направо: У. А. Шульц, Н. І. Скальська, О. А. Старовойт, Л. П. Козак, Н. О. Виноград, З. П. Василюшин, Л. В. Юсюк, І. Д. Байдалка

ВИНОГРАД
Наталія Олексіївна
Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.

за 100-річний період. Викладачі кафедри епідеміології вивчали захворюваність і смертність від кору у Львові за 97 років з детальною характеристикою епідемічного процесу в до- та післявакцинальний періоди.

З 1976 р. колектив сконцентрував свої зусилля на вивченні епідеміологічних закономірностей вірусних гепатитів у Львові та області, зокрема у 1979–1993 рр. у межах республіканської програми «Вірусний гепатит». Було вперше розроблено картографування й епідеміо-

логічне районування захворюваності на вірусний гепатит, а також методику оперативного прогнозування захворюваності на гепатит А та деякі інші кишкові антропонози.

Упродовж 1996–2002 рр. під керівництвом завідувача кафедри, д. мед. н., проф. Н. О. Виноград співробітники кафедри вивчали епідеміологічні закономірності поширення серед населення Західного регіону України невенеричних генітальних інфекцій, що дозволило виявити особливості епідемічних проявів конкретних нозоформ, чинники ризику у розрізі вікових, соціально-побутових груп і територій ризику.

З 2003 р. проводилися наукові дослідження із вивчення епідеміологічних закономірностей трансмісивних і нетрансмісивних природно-осередкових захворювань на заході України, а з 2008 р. — епідеміології неінфекційних хвороб, зокрема стоматологічного здоров'я і бронхіальної астми у дітей.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

На кафедрі епідеміології навчаються студенти четвертого курсу стоматологічного факультету, п'ятого та шостого курсів медичного факультетів (українська, російська, англійська мови викладання) і слухачі ФПДО за трьома спеціальностями: «Епідеміологія», «Дезінфекційна справа», «Паразитологія». Проводиться інтернатура за спеціальністю «Епідеміологія». На кафедрі діють цикли спеціалізації, передатестаційні цикли та стажування за цими спеціальностями; організовано цикли тематичного удосконалення: «Актуальні проблеми крайової епідеміології та паразитології», «Кров'яні інфекції» та «Основи добровільного консультування і тестування на ВІЛ-інфекцію». Крім того, на кафедрі вивчають питання епідеміології (як суміжної дисципліни) лікарі-інтерни за фахом «Інфекційні хвороби», «Клінічна лабораторна діагностика», «Загальна практика — сімейна медицина» та «Загальна гігієна».

Функціонує методичний кабінет, де зберігається підбірка підручників, навчальних посібників, методичних вказівок, монографій з епідеміології, паразитології, дезінфекційної справи, а також суміжних дисциплін, матеріалів наукових форумів і періодичних видань із профілактичної медицини зібрана зусиллями викладацького колективу.

На кафедрі функціонує комп'ютерний клас, де проводиться навчання та виконання самостійної роботи студентів і слухачів ФПДО, вивчення спеціалізованих комп'ютерних програм «Epi Map», «Epi Info», «Difmoz», «Sanfon», «Ukrvac» та «Statystica».

У педагогічний процес впроваджені нові інтерактивні технології навчання: методи проектів і групових проектів; конференції, навчальні фільми, мультимедійний супровід тощо.

На кафедрі створена науково-лабораторна база — серологічна лабораторія, оснащена імуноферментним аналізатором, ламінарним боксом, низькотемпературним холодильним обладнанням, посудинами Д'юара, автоматичними титраторами (одно-, багатоканальними), іншими лабораторними пристроями.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Під керівництвом д. мед. н., проф. Н. О. Виноград у 2008–2012 рр. на кафедрі виконували науково-дослідні роботи «Вивчити епідеміологічні особливості трансмісивних і нетрансмісивних природно-осередкових хвороб на ендемічних територіях» у межах Міжнародного проекту «Поглиблене дослідження збудників вірусної геморагічної лихоманки/вірусів енцефаліту та інших збудників, що переносяться кліщами, в Україні» (вірусологічна програма наукового підрозділу № 3 ВМС США (NAMRU-3), м. Каїр, Єгипет) та у співпраці із Закарпатською обласною СЕС, ГУОЗ Закарпатської ОДА (ОКІЛ, ЦРЛ), ДУ «Український НД протичумний інститут ім. І. І. Мечникова», Волинською обласною СЕС, ГУОЗ Волинської ОДА (ЦРЛ), Київською обласною СЕС. Проводилося дослідження на тему «Епідеміологічні аспекти формування стоматологічного здоров'я у дітей шкільного віку».

Триває вивчення трансмісивних і нетрансмісивних природно-осередкових захворювань та виконується науково-дослідна робота на тему «Вивчити епідеміологічні особливості формування та функціонування природних осередків актуальних ендемічних захворювань у різних клімато-географічних зонах і регіонах України» (2013–2017).

Професорсько-викладацький колектив виконував міжнародні проекти: «Поглиблене дослідження збудників вірусної геморагічної лихоманки/вірусів енцефаліту та інших збудників, що переносяться кліщами, в Україні»; проект розвитку ВІЛ/СНІДу-сервісу в Україні (Агентство США з міжнародного розвитку, USAID); продовжує роботу в межах проекту «Poland-Belarus-Ukraine-Canada Network in Environmental Epidemiology (POLBUKAN)» (партнери — Сілезький медичний університет у м. Катовіце, Польща) і співпрацює із Державним закладом «Республіканський науково-практичний центр епідеміології та мікробіології» в м. Мінську (Білорусь).

Викладачі підвищували професійний рівень на тренінгах і стажуваннях: «Molecular Diagnostics Laboratory Training for Arboviruses and Hemorrhagic Fever Viruses» (Каїр, Єгипет), «Participated in the postgraduate course: Chronic respiratory diseases — epidemiology, prevention and clinical management» (Катовіце, Польща).

На базі кафедри епідеміології за підтримки USAID «Проект розвитку ВІЛ/СНІД-сервісу в Україні» 14–25 травня 2012 р. успішно проведений пілотний проект «Основи добровільного консультивання та тестування на ВІЛ-інфекцію» для навчання фахівців з питань ВІЛ-інфекції. Продовжується участь у міжнародному проекті «Розбудова клінічного та управлінського потенціалу служби ВІЛ-інфекції/СНІДУ України» за підтримки Міжнародного центру підготовки та освіти у сфері охорони здоров'я (I-TECH) при Університеті Дж. Вашингтона (США).

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

На кафедрі розроблені основні підходи в моніторингу трансмісивних і нетрансмісивних природно-осередкових інфекцій на ендемічних територіях за сучасними стандартами ВООЗ. Запроваджено вивчення епідеміології стоматологічного здоров'я дітей та неінфекційної епідеміології.

За останні роки викладачі видали понад 500 наукових і навчально-методичних праць, зокрема стали співавторами двох підручників, двох посібників, чотирьох монографій (три з яких побачили світ за кордоном), а також авторами двох посібників, отримали десять патентів та свідоцтво на винахід.

Серед найважливіших праць — підручники «Медична мікробіологія, вірусологія, імунологія» (Н. О. Виноград, 2011), «Епідеміологія: базовий підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів» (Н. О. Виноград, З. П. Васишин, Л. П. Козак, 2012); посібники «Паразитарні хвороби людини. Гельмінтози» (Н. О. Виноград, 2004), «Грип та його профілактика» (Н. О. Виноград, 2005), «Загальна епідеміологія» (Н. О. Виноград, З. П. Васишин, Л. П. Козак, 2010, 2012); монографії «Хламідійні інфекції в акушерсько-гінекологічній практиці» (Н. О. Виноград, 1994), «Chlamydia trachomatis infections in Eastern Europe» (Н. О. Виноград, 2004), «NATO Advanced Research Workshop» (Н. О. Виноград, 2005), «Діагностика, лікування та профілактика грипу» (Н. О. Виноград, 2011), «The NATO Handbook for Pandemic and Mass-Casualty Planning and Response» (Н. О. Виноград, 2012).

Співробітники кафедри провели два регіональні науково-практичні конференції, три міжнародні тренінг-семінари, три регіональні семінари-навчання. За останні десять років на кафедрі захищено п'ять кандидатських дисертацій.

КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ГІГІЄНИ З ЕКОЛОГІЄЮ

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ

Федоренко Віра Іларіонівна

доктор медичних наук, професор

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальний за навчальну роботу — к. мед. н., доц.

Л. М. Кіцула

Відповідальний за наукову роботу — к. б. н., доц.,

Л. П. Козак

ВИКЛАДАЧІ

Кандидати медичних наук, доценти **І. Г. Мудра,**

Л. М. Кіцула, Л. В. Риза, к. б. н., доц. Л. П. Козак, к. мед. н., асист. Н. В. Москвяк, асистенти Я. М. Ямка, Н. М. Скалецька, С. І. Кутувий.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Наприкінці XIX ст., у 1899 р., у Львівському університеті на медичному факультеті була заснована перша на теренах Західної України кафедра гігієни. Її фундатором і керівником був проф. С. Бондзинські. Протягом 1906–1919 рр. кафедру очолював проф. П. Кучера, а надалі до 1945 р. — проф. З. Штойзінг. Потім завідувачами були: проф. Г. І. Столмакова (1945–1946), заслужений діяч науки України, проф. В. З. Мартинюк (1946–1970), акад. АНВШ України, проф. І. І. Даценко (1970–1999). З 1999 р. кафедру очолює проф. В. І. Федоренко.

Упродовж 1946–1999 рр. тут проводилися наукові дослідження у сфері обґрунтування гігієнічних нормативів житлового будівництва, газифікації житла у Західних областях України; вивчення хронічної дії оксиду вуглецю на організм людини, умов праці шахтарів Львівсько-Волинського вугільного басейну, місцевих умов водопостачання, клімату, впливу комунального шуму, ультрафіолетового випромінювання; опрацювання профілактичних заходів поліпшення стану здоров'я та житлово-побутових умов сільських мешканців Прикарпаття і Волині, опрацювання проблеми етіології, патогенезу, клініки та профілактики стафілококових харчових отруєнь; токсиколого-гігієнічна оцінка нових пестицидів, продуктів згорання нових синтетичних полімерних матеріалів; розроблення теорії та методології кумуляції в токсиколого-гігієнічних дослідженнях; вивчення впливу забруднення атмосферного повітря і повітря приміщень різного призначення на здоров'я населення, комплексу факторів в умовах пасажирських автобусних перевезень; розроблення низки методів газохроматографічного аналізу атмосферних забруднень із використанням твердих сорбентів-цеолітів.

Підготовлені науково-педагогічні кадри вищої кваліфікації очолили гігієнічні кафедри Львівського та інших медичних інститутів України й Білорусі, серед них — професори Г. І. Столмакова, І. І. Даценко, М. Й. Гжегоцький, Б. М. Штабський, Е. С. Турецька, А. К. Маненко, Д. Г. Девятка, В. М. Нижегородов, В. В. Попов та ін. Постійно удосконалювався навчальний процес. Уже в 1952 р. кафедра перейшла на індивідуальний метод проведення практичних занять зі студентами, запроваджено ситуаційні задачі. Проф. В. З. Мартинюк був співавтором єдиного на той час українськомовного підручника «Гігієна» (1963), підготовленого провідними українськими гігієністами.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Тепер на кафедрі навчаються студенти медичного факультету (третій курс) за спеціальністю «Лікувальна

ФЕДОРЕНКО
Віра Іларіонівна
Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.

Колектив кафедри загальної гігієни з екологією. Зліва направо: Н. В. Москвяк, Л. М. Кіщула, Л. В. Риза, С. І. Кутувий, В. І. Федоренко, І. Г. Мудра, Я. М. Ямка, Н. М. Скалецька, Л. П. Козак

справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа», стоматологічного факультету (другий курс), фармацевтичного факультету (третій курс) за спеціальністю «Фармація» і «Клінічна фармація», заочної форми навчання «Фармація». Для іноземних студентів викладання проводиться українською, англійською та російською мовами. Для студентів підготовлено підручники, посібники, навчально-методичні рекомендації для практичної і самостійної роботи, банк тестових завдань, ситуаційних задач. Кафедра є опорною з дисципліни «Основи екології» для студентів фармацевтичного факультету. Розроблено і затверджено МОЗ України навчальні програми з основ екології для студентів чотирьох спеціальностей фармацевтичного факультету та навчальну програму з гігієни з основами епідеміології за спрямуванням «Клінічна фармація».

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Під керівництвом проф. В. І. Федоренко вивчається вплив забрудненого навколишнього середовища хімічними чинниками малої інтенсивності на здоров'я населення. Проводяться гігієнічні, екологічні, фізіологічні та токсикологічні дослідження: гігієнічне нормування ксенобіотиків і їх сумішей у воді та продуктах харчування; токсикометричний аналіз і гігієнічна оцінка комбінованої дії ксенобіотиків у сумішах постійного і змінного складу; гігієнічна та токсикологічна оцінка харчування дітей дошкільного і молодшого шкільного віку, харчування студентів; гігієнічна оцінка фізичного розвитку дітей дошкільного та молодшого шкільного віку; гігієнічна оцінка комплексу факторів формування адаптації школярів молодших класів загальноосвітніх навчальних закладів; гігієнічна оцінка факторів формування здоров'я населення, зокрема здоров'я дітей, які проживають в екологічно несприятливих регіонах. Тема наукової роботи кафедри на 2013–2017 рр. «Опрацювання вікових стандартів фізичного розвитку школярів м. Львова».

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Розроблено і впроваджено: гранично допустимі концентрації низки хімічних речовин в об'єктах навколиш-

нього середовища, які включено до чинного санітарного законодавства України; концепцію механізму дії оксиду вуглецю на організм; вимоги до умов праці водіїв та перевезення пасажирів у автобусах міжміського сполучення; методологію та методи поєднаного токсикометричного аналізу комбінованої дії ксенобіотиків у складі сумішей постійного і змінного складу; методичні підходи до вивчення і оцінки фактичного харчування і трансаліментарного надходження ксенобіотиків в організм; стандарти фізичного розвитку дітей дошкільного віку сільської місцевості Львівської області; метод оцінки рівня адаптованості молодших школярів; методичну схему й алгоритм комплексної гігієнічної оцінки

факторів формування адаптації школярів молодших класів у загальноосвітніх навчальних закладах; спосіб визначення синдрому екологічної дезадаптації у дітей молодшого шкільного віку.

Загалом видано 16 підручників і посібників, 17 монографій, сім авторських свідоцтв, низку інформаційних листів і методичних рекомендацій, понад 2 тис. статей. Основні з них: посібник «Загальна гігієна» (І. І. Даценко, О. Б. Денисюк, Б. А. Пластунов та ін., 1988, 1992 і 2001); підручники «Основи загальної і тропічної гігієни» (І. І. Даценко, Р. Д. Габович, 1995), «Профілактична медицина» (1999, 2004), «Гігієна харчування з основами нутриціології» (за ред. проф. В. І. Ципріяна, 1999, 2007), «Гігієна та екологія» (за ред. В. Г. Бардова, українською (2006), російською (2008), англійською (2009) мовами), «Гігієна праці і виробнича санітарія» (І. І. Даценко, Н. М. Москвяк, 2001), «Основи екології» (за ред. проф. В. Г. Бардова, проф. В. І. Федоренко, 2013); монографії: «Повітряне середовище і здоров'я» (І. І. Даценко, 1981), «Хімічна промисловість і охорона навколишнього середовища» (І. І. Даценко та ін., 1986), «Сучасні проблеми гігієни та навколишнього середовища» (І. І. Даценко, 1997), «Человек в измерении XX века. Прогрес человечества в двадцатом столетии» (третій том, В. І. Федоренко, 2001), «Нариси профілактичної медицини» (М. Р. Гжегоцький, В. І. Федоренко, Б. М. Штабський, 2008); методичні вказівки «Обґрунтування гігієнічних нормативів, хімічних речовин у різних середовищах на основі системного підходу» (співавт. В. І. Федоренко, 2002).

Захищено вісім докторських та 56 кандидатських дисертацій.

КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ

Андрющенко Віктор Петрович

доктор медичних наук, професор

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальний за наукову роботу — к. мед. н., доц.

В. В. Куновський

Відповідальний за навчальну роботу — к. мед. н., доц.

Д. М. Бідюк

ВИКЛАДАЧІ

Кандидати медичних наук, доценти Д. М. Бідюк, Б. М. Кордоба, Ю. С. Лисюк, В. В. Куновський, В. В. Ващук, Д. В. Андрущенко, Ю. Ф. Кушта, В. А. Магльованій, А. С. Барвінська, В. А. Мельников, кандидати медичних наук, асистенти Л. М. Козут, Т. П. Кирик, І. В. Стояновський, Р. В. Яремкевич, Н. О. Дворчин

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Кафедра була заснована у 1955 р. як кафедра загальної хірургії педіатричного, стоматологічного та санітарно-гігієнічного факультетів. Першим завідувачем був проф. А. М. Середницький (1955–1976), потім (1976–1999) кафедрю очолював проф. Д. А. Макар.

З 1999 р. нею керує д. мед. н., проф. В. П. Андрущенко.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Викладачі читають такі предмети: «Загальна хірургія з анестезіологією та доглядом за хворими» (для студентів другого-третього курсів медичного і стоматологічного факультетів), «Невідкладна долікарська допомога» (для студентів другого курсу зі спеціальності «Клінічна фармація» і фармацевтичного факультету).

Кафедра є опорною із викладання дисципліни «Перша долікарська допомога».

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема науково-дослідної роботи кафедри загальної хірургії на 2010–2014 рр. — «Діагностичні та тактичні аспекти хірургічного лікування інтра- й екстраабдомінальної патології гнійно-запального та незапального генезу на підставі вивчення її сучасних етіологічних, патоморфологічних і клінічних особливостей».

Основні напрями наукових досліджень: невідкладна хірургія гострих захворювань органів черевної порожнини (гострий ускладнений холецистит, гнійно-запальні ураження позапечінкових жовчних протоків, гострий біліарний панкреатит, панкреонекроз, поширений перитоніт, гостра кишкова непрохідність, синдром ентеральної недостатності) та гнійна хірургічна інфекція (з'ясування структури і динаміки етіологічних чинників сучасної

хірургічної інфекції, антибактерійна терапія та антибіотикопрофілактика, гнійна хірургічна інфекція, зумовлена парентеральним вживанням наркотиків, флегмони шиї та медіастиніти, сепсис, ВІЛ-інфекція у хірургічних пацієнтів, внутрішньолікарняні інфекції, розробка нових медикаментозних композицій та лікарських засобів в лікуванні гнійної хірургічної інфекції).

ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

Лікувально-консультативна робота проводиться на базі клініки загальної хірургії (2-й хірургічний відділ Комунальної міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги м. Львова), хірургічного відділення Клінічної лікарні львівської залізниці, центру термічної травми і пластичної хірургії Комунальної 8-ї міської клінічної лікарні.

Клінічними базами кафедри є міські науково-практичні центри з лікування хворих на гострий панкреатит і гнійно-септикологічну патологію та обласний центр термічної травми і пластичної хірургії.

У розпорядженні кафедри є відеолaparоскопічне обладнання для діагностики та хірургічного лікування гострих захворювань органів біліарного тракту, підшлункової залози та їх ускладнень. На кафедрі розробляють методи інтервенційної ультрасонографії, міні-інвазивних ендоскопічних технологій, як компонентів лікувальних програм при гострих захворюваннях органів черевної порожнини. Запроваджуються сучасні методики реконструктивних пластичних операцій, зокрема з використанням мікрохірургічної техніки.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

На кафедрі загальної хірургії розроблено оригінальні діагностичні та лікувально-тактичні алгоритми при гострому ускладненому холециститі, холангіті, гострому біліарному панкреатиті, панкреонекрозі, кишковій непрохідності, перитоніті, гнійно-запальних захворюваннях.

За останній час працівники кафедри видали близько 300 наукових і навчально-методичних праць, серед яких дві монографії та два підручники, отримали десять патентів і чотири авторських свідоцтва на винаходи. Захищено шість кандидатських дисертацій.

КАФЕДРА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ**ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ**

Зінчук Олександр Миколайович
доктор медичних наук, професор, голова Львівського обласного науково-практичного товариства інфекціоністів

АНДРЮЩЕНКО
Віктор Петрович
Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.

Колектив кафедри загальної хірургії. Зліва направо: Р. Л. Козут, Д. М. Бідюк, Ю. Ф. Кушта, В. П. Андрущенко, В. А. Магльованій, В. А. Мельников, Ю. С. Лисюк, В. В. Куновський

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальний за наукову роботу — к. мед. н.,

доц. **Д. Є. Телегін**

Відповідальний за навчальну роботу — к. мед. н.,

доц. **Р. Ю. Грицко**

ВИКЛАДАЧІ

Д. мед. н., проф. **Б. А. Герасун**, кандидати медичних наук, доценти **О. П. Адамович**, **Р. Ю. Грицко**, **М. О. Крижанська**, **І. О. Кіселик**, кандидати медичних наук, асистенти **О. Б. Ворожбит**, **О. Б. Герасун**, **А. М. Задорожний**, **О. О. Зубач**, **Д. Є. Телегін**, асист. **Н. М. Прикуда**.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Кафедра інфекційних хвороб заснована у січні 1940 р. У складі Львівського державного медичного інституту. Першим завідувачем був проф. В. В. Ліпінський (1940–1946). Після закінчення війни під його керівництвом колектив кафедри провів велику роботу з відновлення системи навчання студентів-медиків і удосконалення діагностики та лікування інфекційних хворих. У подальші роки кафедру очолювали проф. Г. Г. Хоменко (1946–1951), доц. Б. М. Котляренко (1951–1969), професори М. Б. Тітов (1969–1997), Л. Ю. Шевченко (1997–2005). З 2005 р. завідувачем є проф. О. М. Зінчук.

Одними з перших викладачів предмету «Інфекційні хвороби» в повоєнні роки були доцент С. М. Заячківський, асистенти К. Л. Потехіна, І. С. Чертоганова, О. Д. Толочко. У цей період працівники кафедри провели низку досліджень з патогенезу, клініки та лікування багатьох актуальних бактеріальних та вірусних інфекційних хвороб — менінгококової хвороби, поліомієліту, кору, кашлюку, дизентерії, правця. Основним науковим напрямом кафедри з 60-х рр. стала проблема вірусних гепатитів, особливості клінічного перебігу та патогенезу, пошуку діагностичних і терапевтичних прийомів при цій актуальній інфекційній хворобі.

У радянські часи кафедра інфекційних хвороб була опорною базою Національного центру СРСР із проблеми вірусних гепатитів. У цей час предметом наукових інтересів викладачів також були питання діагностики і лікування черевного тифу, нейроінфекцій, хвороб дитячого віку, зокрема дифтерії, кору, скарлатини тощо. На кафедрі організовано кабінет тропічної медицини (1970), наукову бібліотеку. Починаючи з 80-х рр. тут запроваджено низку оригінальних методик діагностики та лікування вірусних гепатитів, гнійних менінгітів, лептоспірозу, токсоплазмозу, Лайм-бореліозу.

Великий внесок у розвиток кафедри інфекційних хвороб зробили видатні вчені, талановиті педагоги і досвідчені лікарі — проф. Б. А. Герасун, доценти І. Л. Германюк, Й. П. Ковальський, І. Г. Яворський, Б. С. Ворожбит, О. М. Копитко, М. О. Крижанська, асистенти Б. І. Малиновський, І. В. Севастьянов.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Навчання на кафедрі проводиться українською, російською та англійською мовами. Викладачі читають дисципліну

«Інфекційні хвороби» для студентів п'ятого та шостого курсів медичного факультету і для студентів четвертого курсу стоматологічного факультету. Вони також викладають елективні курси «Актуальні питання інфекційних хвороб», «Тропічна медицина» (для студентів шостого курсу медичного факультету), «Проблеми ВІЛ-інфекції» (для студентів четвертого курсу стоматологічного факультету).

На факультеті післядипломної освіти співробітники кафедри викладають такі дисципліни: «Інфекційні хвороби» (первинна спеціалізація (інтернатура), спеціалізація для лікарів, передатестаційний цикл для лікарів-інфекціоністів), «Вірусні гепатити» (цикл тематичного удосконалення для лікарів терапевтичних та хірургічних спеціальностей). Предмет «Інфекційні хвороби» читають для інтернів всіх спеціальностей, а також для циклів спеціалізації з терапевтичних та хірургічних спеціальностей і стоматологів. Дисципліна «Особливо небезпечні інфекційні хвороби» викладається для інтернів усіх спеціальностей і циклів спеціалізації всіх спеціальностей, а «Проблеми вірусних гепатитів та СНІДу» — для передатестаційних циклів та інтернів всіх спеціальностей.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Головні напрями наукової роботи співробітників кафедри такі:

- клініко-епідеміологічні особливості Лайм-бореліозу в Західному регіоні України;
- етіологія, імунопатогенез, клініка і лікування вірусних гепатитів;
- гострий та хронічний токсоплазмоз: клініка і діагностика; хронічний набутий токсоплазмоз з ураженням ЦНС, зокрема з переважаючим проявом дienceфального синдрому;
- патогенез, клініка та діагностика лептоспірозу;
- проблема перинатальної передачі інфекційних хвороб;
- корекція імунodefіцитних станів при інфекційних хворобах;
- діагностика та лікування інфекційних хвороб при несприятливому перебігу і ускладненнях.

Під час проведення наукових досліджень використовується клініко-епідеміологічний метод; проводиться вивчення клітинного та гуморального імунітету при

Колектив кафедри інфекційних хвороб. Зліва направо: сидять: М. О. Крижанська, Б. А. Герасун, О. О. Зубач, О. М. Зінчук, О. Б. Ворожбит, Н. М. Прикуда; стоять: А. М. Задорожний, О. Б. Герасун, Д. Є. Телегін, О. П. Адамович, І. О. Кіселик

інфекційних хворобах, зокрема специфічності реактивності імунітетів до антигенів збудника (різні варіанти розеткоутворення, гальмування міграції лейкоцитів, бласттрансформація лімфоцитів); імунферментний аналіз, полімеразна ланцюгова реакція (на кафедрі створена лабораторія генетично-молекулярних досліджень). Для оптимізації наукових досліджень та детального аналізу клінічної і лабораторної інформації створено комп'ютерну базу даних «Infectious diseases», яка складається з трьох програмних модулів — «Hepatitis», «Borreliosis» та «Leptospirosis».

**ЗІНЧУК
Олександр
Миколайович**
Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.

ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

Кафедра інфекційних хвороб базується в Обласній інфекційній клінічній лікарні м. Львова (кількість ліжок базових відділень — 270). Для підвищення відповідальності за якість консультативної, систематичної діагностичної та протиепідемічної роботи в стаціонарі за кожним доцентом закріплено відділ лікарні, де він проводить консультативну роботу. За потреби під час перебування хворого в стаціонарі діагностичні проблеми вирішують шляхом скликання внутрішніх та міжкафедральних консиліумів, особливо, коли вони стосуються суміжних і непрофільних ситуацій. Складні діагностичні та терапевтичні питання виносять на колективне обговорення на загальнолікарських обходах, клінічних розборах, клінічних конференціях, засіданнях товариства інфекціоністів тощо.

У базовій лікарні і філіалах професори кафедри систематично проводять загальнолікарські обходи з обговоренням та вирішенням конкретних особливо складних для діагностики випадків, необхідних змін терапевтичної тактики щодо важких хворих. Систематично проводиться аналіз причин летальності на патанатомічних конференціях та засідання Львівського обласного товариства інфекціоністів. Асистенти кафедри працюють в різних відділах лікарні і ведуть чотири-п'ять хворих, чергують у лікарні.

Кафедра забезпечує консультативне обслуговування хворих у всіх відділах обласної клінічної лікарні та всіх міських клінічних базах університету. У лікувальних закладах Львівської області консультації хворих проводять висококваліфіковані викладачі кафедри, які чергують у центрі екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Починаючи з 1990 р., викладачі кафедри інфекційних хвороб взяли участь у написанні шести підручників, 12 навчальних посібників, чотирьох монографій, десяти методичних рекомендацій. Видано близько 150 статей у фахових виданнях, дев'ять патентів та чотири авторські свідоцтва на винаходи.

На кафедрі захищено 30 кандидатських і шість докторських дисертацій, зокрема докторські дисертації захистили: М. Б. Тітов — професор, завідувач кафедри

інфекційних хвороб (1969–1997), академік Академії наук технологічної кібернетики України, заслужений діяч науки і техніки України; Б. А. Герасун — професор кафедри інфекційних хвороб, заслужений професор ЛНМУ імені Данила Галицького; А. І. Мостюк — професор кафедри дитячих інфекційних хвороб, заслужений професор ЛНМУ імені Данила Галицького, академік Академії наук вищої освіти України; Б. Д. Луцик — професор кафедри клінічної лабораторної діагностики; Л. Ю. Шевченко — завідувач кафедри інфекційних хвороб (1997–2005), професор кафедри інфекційних хвороб (2005–2009); О. М. Зінчук — професор, завідувач кафедри інфекційних хвороб.

КАФЕДРА ЛАТИНСЬКОЇ ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ

Смольська Лариса Юрївна

кандидат філологічних наук, доцент

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальний за наукову роботу — к. філол. н.,

доц. **П. А. Содомора**

Відповідальна за навчальну роботу — ст. викл.

Дз. Ю. Коваль-Гнатів

СЕКЦІЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ

ВИКЛАДАЧІ

Кандидати філологічних наук, доценти **Л. Ю. Смольська**, **П. А. Содомора**, старші викладачі **О. Р. Власенко**, **Дз. Ю. Коваль-Гнатів**, викладачі **Б. Я. Крив'як**, **В. О. Мартин**, **Х. П. Ісарєва**, **М. Ю. Шан**, **О. В. Милик**, **С. А. Антошок**.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ

Кафедра латинської мови була заснована у 1944 р. До 1975 р. вона входила до складу стоматологічного факультету, з 1975 р. — до санітарно-гігієнічного (медико-профілактичного). Від 1994 р. функціонує в складі медичного факультету № 1.

Керівниками кафедри були: ст. викл. **М. Г. Панчук** (1944–1955), доценти **Я. Н. Коржинський** (1955–1962), **М. Г. Казановський** (1962–1979), проф. **С. Я. Шарипкін** (1979–1996). Із 1996 р. її очолює доц. **Л. Ю. Смольська**.

На кафедрі впродовж усього періоду її існування працювали кваліфіковані спеціалісти — випускники відділу класичної філології Львівського національного університету ім. Івана Франка: проф. **А. О. Содомора**, доц. **М. Й. Врублевська**, кандидати філологічних наук **А. Г. Ступінська**, **В. М. Волощук**, **Є. В. Друшкевич**, доц. **О. Г. Пилипів**.

**СМОЛЬСЬКА
Лариса Юрївна**
Завідувач кафедри,
к. філол. н., доц.

Високу оцінку громадськості України та багатьох інших країн отримала наукова, перекладацька і літературна діяльність проф. **А. О. Содомори** (1964–2000) — провідного спеціаліста з античності, відомого перекладача,

*Колектив секції латинських мов. Зліва направо:
О. В. Милик, П. А. Содомора, Д. Г. Шега, В. О. Мартин,
Л. Ю. Смольська, Дз. Ю. Коваль-Гнатів, О. Р. Власенко,
Р. Д. Мекуш, Б. Я. Крив'як, О. Й. Кучма*

дійсного члена НТШ, члена Національної спілки письменників України, лауреата премій імені М. Т. Рильського, Антоновичів, М. Возняка, Г. П. Кочура, М. К. Зерова.

З 1976 р. кафедра проводить роботу для підсилення термінознавчої спрямованості курсу латинської мови та її професійної мотивації. Поступово цей курс трансформувався у курс латинської мови і медичної термінології.

20 серпня 2013 р. відбулося об'єднання кафедри латинської мови з кафедрою іноземних мов. Так виник новий підрозділ університету — кафедра латинської та іноземних мов.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Заняття з латинської мови проводяться для студентів першого курсу всіх факультетів, включно з факультетом іноземних студентів і студентів заочної форми навчання.

З 2003 р. кафедра є опорною з навчальної дисципліни «Латинська мова» у сфері підготовки фахівців за спеціальностями «Фармація» та «Клінічна фармація».

Кафедра розробила сім типових навчальних програм для студентів перших курсів медичного, стоматологічного і фармацевтичного факультетів.

У 2009 і 2010 рр. на її базі були проведені всеукраїнські студентські олімпіади з дисципліни «Латинська мова» для студентів медичного, стоматологічного і фармацевтичного факультетів.

Викладачі кафедри підготували сімох призерів всеукраїнських олімпіад з латинської мови, троє з яких стали переможцями олімпіад, які відбувалися у м. Полтава (2005, 2006, 2013).

На кафедрі працює студентський науковий гурток, учасники якого кожного року беруть участь у загальноуніверситетській студентській науковій конференції.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Основними напрямками наукової роботи кафедри є: латинська медична термінологія; теорія латинської та давньогрецької мов; методика викладання латинської мови у вищих медичних навчальних закладах; теорія античної літератури; загальне літературознавство; теорія перекладу.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ

Загалом викладачі видали понад 300 наукових і навчально-методичних праць та більше 40 перекладів із латинської і давньогрецької мов, зокрема два навчальні посібники з грифом Міністерства охорони здоров'я України, три підручники з грифом Міністерства освіти і науки України для студентів ВНЗ III–IV рівнів акредитації, дві монографії. Серед найважливіших праць — підручники «Латинська мова та основи медичної термінології» (за ред. доц. Л. Ю. Смольської; україномовне видання — 2008 р., англomовне видання — 2010 р., російськомовне видання — 2011 р.) та монографії «Терміносистема святого Томи з Аквіну» (доц. П. А. Содомора, 2010), «Філософія мови: українська перекладна література (на матеріалі перекладів «Одіссеї» Гомера)» (доц. П. А. Содомора, 2012).

На кафедрі захищено докторську та сім кандидатських дисертацій. Проведено дев'ять навчально-методичних семінарів-нарад завідувачів кафедр медичних (фармацевтичних) вищих навчальних закладів України.

СЕКЦІЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

ВИКЛАДАЧІ

К. філол. н., доц. О. С. Ісаєва, к. пед. н., доц. Н. В. Кучмова, старші викладачі М. Ю. Шумило, Л. О. Червінська, О. В. Єрченко, Т. П. Назаренко, Г. М. Царик, Д. О. Варецька, Н. Т. Бей, Л. В. Застріжна, О. Г. Василенко, викладачі Л. В. Манюк, І. Б. Кошлага, Н. З. Кобрин, Л. М. Засінчук, О. Й. Снітовська, О. І. Задорожна, С. М. Білобрам, О. З. Прокоф'єва, А. М. Чорняк.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Кафедра була створена у 1939 р. Її першим керівником був д. філол. н. Теофіл Глушкевич — випускник філологічного факультету Віденського університету. Після нього кафедрю очолювали: доценти Г. Маняко (1951–1970), Б. Гавришків (1970–1972), З. Підберезна (1972–1979), Г. Гурська (1979–2004), к. філол. н., доц. О. Ісаєва (2004–2013).

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Навчальна діяльність кафедри узгоджена з програмами, затвердженими Міністерством охорони здоров'я України. Педагоги викладають англійську, німецьку та французьку мови (як субмови медицини) для студентів першого-другого курсів усіх факультетів університету. З другого року навчання студенти вивчають іноземну мову за фаховим спрямуванням. Елективні курси з англійської, німецької та французької мов проводяться для студентів медичного, стоматологічного і фармацевтичного факультетів другого-шостого років навчання. Англійську, німецьку та французьку мови вивчають студенти другого-шостого курсів як другу іноземну (курс за вибором).

Аспіранти та здобувачі ЛНМУ вивчають англійську, німецьку і французьку мови за спеціалізованою програмою. Студентам надається допомога у підготовці до участі в міжнародних конференціях, які проводяться в Україні та за кордоном, всеукраїнських олімпіад і наукових студентських конференцій.

Викладачі кафедри займаються двостороннім перекладом медичної літератури з англійської, німецької та

французької мов, включаючи синхронні переклади під час наукових форумів, а також надають фахову допомогу клінічним кафедрам університету під час складання та рецензування методичних розробок, вказівок і підручників. Навчальні та довідкові матеріали, укладені на однопрофільних кафедрах іноземних мов вищих медичних навчальних закладів різних регіонів України, рецензуються та редагуються саме викладачами кафедри латинської та іноземних мов ЛНМУ імені Данила Галицького. Тут також проводяться олімпіади з англійської, німецької та французької мов.

У 2012–2013 навчальному році на кафедрі розроблено типові навчальні програми з англійської, французької та німецької мов як основної за фаховим спрямуванням та другої іноземної (курс за вибором) для забезпечення організаційної і лінгвістичної бази вивчення іноземних мов студентами вищих медичних навчальних закладів України, які навчаються за спеціальностями «Лікувальна справа», «Педіатрія» та «Медико-профілактична справа». Ці програми затвердження ЦМК МОЗ України.

Кафедра іноземних мов, як опорна, співпрацює з однопрофільними кафедрами вітчизняних ВНЗ медичного профілю. На базі кафедри проводяться науково-практичні конференції з проблем викладання і вивчення іноземних мов, дослідження медичної термінології, професійного спілкування іноземними мовами. Викладачі беруть участь у наукових конференціях, які відбуваються в інших медичних університетах.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Основними напрямками наукової роботи є: медична термінологія англійською, німецькою та французькою мовами; теорія англійської мови; іноземна мова для спеціальних потреб (методика викладання англійської, німецької та французької мов у вищих медичних навчальних закладах); дискурсологія; теорія перекладу; методика дистанційного викладання іноземних мов у ВНЗ медичного профілю.

У 2010 р. колективи кафедр іноземних мов та латинської мови розпочали і продовжують вивчати науководослідну тему «Теоретичні та практичні аспекти формування медичної терміносистеми у процесі вдосконалення викладання термінології у вищих навчальних медичних закладах». Метою цього дослідження є покращення науково-методичних параметрів навчання іноземних мов студентів-медиків та забезпечення рівня знань і практичних навичок, необхідних для професійного спілкування.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ

На кафедрі видано: підручник «Англійська для стоматологів» (О. С. Ісаєва, Н. В. Кучумова, М. Ю. Шумило, 2008), «Методичні вказівки з англійської мови для студентів другого курсу медичного факультету (п'ятий модуль)» (О. С. Ісаєва, Н. В. Кучумова, М. Ю. Шумило, 2009), «Посібник з англійської мови для студентів першого курсу медичного факультету (перший модуль)» (Н. В. Кучумова, 2010), посібник із грифом МОЗ України, рекомендований для англомовних студентів вищих навчальних медичних закладів III–IV рівнів акредитації, «History of Medicine» (В. В. Рудень, О. Г. Василенко, В. В. Поліщук, 2011), навчальний посібник для студентів вищих медичних закладів IV рівня акредитації із грифом МОЗ України «Англійська мова за професійним спрямуванням для студентів-педіатрів» (2013).

Триває робота над аналогічними підручниками з німецької та французької мов. Подано до друку підручник «Англійська мова за професійним спрямуванням для студентів-медиків», який отримав гриф і рекомендацію МОЗ України як уніфікований професійно-орієнтований національний підручник для студентів медичних факультетів зі спеціальності «Лікувальна справа».

Загалом викладачі видали понад 400 наукових і навчально-методичних праць.

На кафедрі захищено п'ять кандидатських дисертацій. Проведено вісім планових семінарів-нарад з однопрофільними кафедрами медичних ВНЗ України.

Колектив секції іноземних мов. Зліва направо: сидять: О. І. Задорожна, Н. З. Кобрин, Г. М. Царик, О. С. Ісаєва, Л. В. Манюк, Н. Т. Бей, О. В. Єрченко; стоять: О. Г. Василенко, Т. П. Назаренко, Д. О. Варецька, Л. О. Червітська, М. Ю. Шумило, О. Й. Снітовська, Н. В. Кучумова, І. Б. Кошлаба, С. М. Білобрам, О. М. Халюлько, Х. С. Сенчишин

КАФЕДРА НОРМАЛЬНОЇ АНАТОМІЇ

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ

Кривко Юрій Ярославович*доктор медичних наук, професор,**декан медичного факультету*

ШТАТ КАФЕДРИ

*Відповідальний за навчальну роботу — к. мед. н., доц.***В. Б. Фік***Відповідальний за наукову роботу — к. мед. н., доц.***Х. Б. Кирик**

ВИКЛАДАЧІ

*Проф. Л. Р. Матешук-Вацеба, доценти В. Б. Фік,**С. Г. Борчаковський, У. М. Галюк, І. А. Танчин,**О. М. Мота, Є. В. Пальтов, І. В. Вільхова, Х. А. Кирик,**Р. Я. Борис, асистенти П. Б. Покотило, Р. П. Криницький,**Н. Б. Блицак, Р. М. Онисько, Ю. В. Гнідик,**Е. Є. Джалілова, М. Н. Цитовський, М. В. Логаш,**Р. І. Дац, Г. М. Дмитрів, Н. І. Гресько, Ю. Р. Согуйко,**М. М. Лабик, А. М. Бекесевич, А. В. Ляковська.*

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Історія Львівської анатомічної школи розпочалася у XVIII ст., коли в 1773 р. у Львівському медичному колеґіумі почав викладати автор п'ятитомного підручника з анатомії, проф. Анджей Крупінські (1744–1783). За час своєї праці у Львові він зібрав унікальну бібліотеку праць видатних науковців із медицини, яка налічувала понад 6 тис. томів.

У 1784 р. одночасно з відкриттям медичного факультету у Львівському університеті було засновано кафедру анатомії. Її першим завідувачем став проф. Антон Маргер. З 1791 р. кафедру очолював проф. Петро Краузнєкер, який організував анатомічний музей, читав курс лекцій, супроводжуючи їх демонстрацією анатомічних препаратів.

У 1894 р. після відновлення університету кафедру анатомії, яка розмістилася у новозбудованому корпусі на вул. Пекарській, очолив декан факультету, проф. Генріх Кадий — засновник Львівської анатомічної школи. Він був одним із головних організаторів і першим деканом відновленого медичного факультету, а також керівником побудови корпусів медичного факультету на вул. Пекарській.

У довоєнні роки кафедру анатомії очолювали професори Юзеф Марковскі, Тадеуш Марціняк. З 1946 до 1970 р. завідувачем був заслужений діяч науки, проф. Андрій Любомудров. Під його керівництвом було остаточно сформовано Львівську анатомічну школу та науковий напрям її роботи.

Пізніше кафедрою нормальної анатомії керували професори Є. І. Гончаренко, В. Ф. Вільховий, Л. М. Личковський, доц. М. А. Нетлох.

З 2000 р. завідувачем було обрано проф. Ю. Я. Кривка.

Колектив продовжує і розвиває найкращі традиції Львівської анатомічної школи.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

На кафедрі проводиться підготовка студентів першого курсу медичного, стоматологічного, фармацевтичного факультетів, заочної (дистанційної) форми навчання протягом 4,5 та 5,5 років, а також студентів другого курсу медичного факультету.

У першому семестрі кафедра забезпечує читання лекцій на 23 потоках і проведення практичних занять у 129 групах, а в другому семестрі — читання лекцій на 12 потоках і проведення практичних занять у 68 групах, зокрема російською й англійською мовами.

Зміст підготовки студентів відповідає освітньо-професійній програмі з анатомії людини (Київ, 2005). На її основі створені робочі навчальні програми, які відповідають вимогам Болонського процесу, для студентів медичного (Київ, 2009), стоматологічного (Київ, 2010; Львів, 2010) та фармацевтичного (Львів, 2008; Львів, 2010) факультетів, а також для студентів заочної форми навчання 4,5 років та студентів заочної форми навчання 5,5 років згідно вимог кредитно-модульної системи.

У навчально-методичній роботі використовуються комп'ютерні мультимедійні презентації, кінофільми, таблиці, групний матеріал, кісткові і вологі препарати, муляжі.

НАУКОВА РОБОТА

На кафедрі проводяться морфологічні дослідження гемомікроциркуляторного русла та морфологічних змін багатьох органів щура в нормі, під впливом експериментального цукрового діабету та лікарських засобів, а також дослідження зубощелепної ділянки на різних етапах онтогенезу. Метою цієї роботи є встановлення змін ангіоархитектоніки тонкої кишки, нирки, міокарда, ендокарда, яєчка, органів ротової порожнини, зорового нерва, печінки, шкіри щура при стрептозотоциніндукованому цукровому діабеті та морфологічних змін під впливом

Колектив кафедри нормальної анатомії. Зліва направо: перший ряд: М. М. Лабик, А. М. Бекесевич, О. М. Мота, З. З. Масна, Л. Р. Матешук-Вацеба, І. В. Вільхова, Н. І. Гресько, А. В. Ляковська, Ю. Д. Кернога; другий ряд: Г. Й. Савельєва, В. Б. Фік, Ю. Я. Кривко, І. А. Танчин, Р. Я. Борис, Г. М. Дмитрів, М. Н. Цитовський, М. М. Онисько, Є. В. Пальтов, Б. Д. Кордис, Ю. М. Фар'ян, Р. П. Криницький, Н. Б. Блицак

фармацевтичних засобів, динаміки структури та мінерального складу твердих тканин зубощелепної ділянки на різних етапах онтогенезу.

Серед головних методів дослідження — ін'єкція судинного русла органів, прояснення оболонок ока, морфометрія судин на ін'єкованих і прояснених препаратах, стереологічні методики, статистична обробка морфометричних даних на ЕОМ, гістологічне дослідження, рентгенографія артеріального русла, електронно-мікроскопічне дослідження, біохімічне дослідження, корозійні методи дослідження.

Результати дослідження впроваджуються в наукову і навчальну роботу морфологічних та клінічних кафедр вищих медичних навчальних закладів України.

На кафедрі працюють три наукові лабораторії.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

За останні п'ять років на кафедрі захищена докторська та вісім кандидатських дисертацій, триває робота над 18 кандидатськими дисертаціями.

Викладачі розробили та запровадили нові методи дослідження, діагностики та лікування, отримали дев'ять патентів на винаходи, опублікували 170 наукових праць (з них 68 журнальних статей та 102 тези доповідей). Вони брали участь у роботі національних та міжнародних з'їздів і конгресів (IV Міжнародних Пироговських читаннях, V з'їзді Наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України, XIII та XIV конгресах Світової федерації Українських лікарських товариств тощо), де було оголошено 67 доповідей.

Протягом 2007–2012 рр. на кафедрі нормальної анатомії ЛНМУ видано десять методичних вказівок для студентів та викладачів, чотири посібники і атлас: «Атлас мікроанатомії зубів» (З. З. Масна, І. І. Бобрик, Ю. Я. Кривко, 2007), «Ротова порожнина. Зуби. Зубощелепна система: будова, розвиток, аномалії» (2007), «Орган зору» (Л. Р. Матешук-Вацеба, Ю. Я. Кривко, З. З. Масна, У. М. Галюк, Львів, 2007), «Історія Львівської анатомічної школи» (Ю. Я. Кривко, З. З. Масна, Л. Р. Матешук-Вацеба, О. М. Мота, У. М. Галюк, 2011), «Центральна нервова система. Провідні шляхи» (І. В. Вільхова, Є. В. Пальтов, Ю. Я. Кривко, В. Т. Коноварт, Львів, 2012). Складена програма з навчальної дисципліни «Анатомія людини» для студентів вищих медичних (фармацевтичних) закладів освіти та фармацевтичних факультетів III–IV рівнів акредитації МОЗ України (проф. Ю. Я. Кривко, доц. В. Б. Фік).

Для англійських студентів щорічно оновлюються тестові завдання та ситуаційні задачі, майже по кожній темі практичних занять готуються методичні вказівки.

На кафедрі працює студентський науковий гурток, у роботі якого бере участь 14 студентів. За останні роки члени гуртка опублікували п'ять статей та 28 тез доповідей.

КРИВКО
Юрій Ярославович
Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.

НАУКОВА СПІВПРАЦЯ

Кафедра підтримує наукові зв'язки з морфологічними кафедрами всіх медичних вищих навчальних закладів України, а також із кафедрою анатомії Ростовського медичного університету, Краківського та Люблінського медичними академіями, Портсмутським університетом, Інститутом анатомії Бернського університету.

КАФЕДРА ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ

Регеда Михайло Степанович

доктор медичних наук, професор, заслужений працівник освіти України, академік Академії наук вищої школи України, академік Української академії наук, лауреат премії ім. М. Д. Стражеска НАН України, премії ім. Ф. Г. Яновського НАН України, лауреат нагороди Ярослава Мудрого АНВШ України, нагороди святого Володимира АНВШ України

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальний за наукову роботу — к. мед. н., асист. **О. В. Садляк**

Відповідальна за навчальну роботу — к. мед. н., доц. **Л. А. Любінець**

ВИКЛАДАЧІ

Д. мед. н., проф. **М. С. Регеда**, кандидати медичних наук, доценти **Л. А. Любінець**, **І. М. Лукович**, **Л. Я. Найда**, **М. О. Качмарська**, **О. М. Матолінець**, **Г. П. Никитюк**, к. б. н., доц. **О. М. Урин**, кандидати медичних наук, асистенти **О. В. Садляк**, **Н. Г. Семенців**, **М. А. Колішецька**, **Н. В. Пороховська**, **Б. М. Вервега**, **М. Л. Байда**, старші лаборанти **Т. Т. Гринаш**, **З. С. Пороховська**, **лаб. Я. Б. Луцан**.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Кафедра патологічної фізіології ЛНМУ була створена на базі медичного факультету Львівського університету в 1896–1897 навчальному році. Організатором і керівником став проф. Ян Прус. Наукові дослідження цього періоду були присвячені вивченню патології обміну речовин, головним чином вітамінів, гормонів, основного і йодного обміну.

З 1921 р. завідувачем кафедри був проф. Мар'ян Франке. Під його керівництвом викладачі досліджували обмін йоду при ендокринній патології.

РЕГЕДА
Михайло Степанович
Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.

Протягом 1942–1944 рр. кафедрою патологічної фізіології керував учень М. Франке — проф. Броніслав Гендош, а з 1945 р. — проф. Г. Пешковський. Він очолював наукові дослідження з вивчення нейрогуморальної регуляції інфекційного процесу й анафілаксії.

З 1948 до 1959 р. кафедрою керував проф. І. Г. Федоров. Результати НДР цього періоду узагальнені в збірнику наукових праць кафедри «Про механізми

Колектив кафедри патологічної фізіології. Зліва направо: перший ряд: Г. П. Никитюк, О. М. Матолінець, М. С. Регада, Л. А. Любінець, О. М. Угрин; другий ряд: Т. Т. Гринаш, Н. Г. Семенців, М. А. Колішецька, Н. В. Пороховська, І. М. Лукович, Л. Я. Найда, О. В. Садляк

захворювання і виздоровлення» і 12 кандидатських дисертацій. У 1958 р. праця І. Г. Федорова «Медицина народно-го Китаю» була видана російською і китайською мовами. У 1959 р. обов'язки керівника кафедри патологічної фізіології ЛДМІ виконував учень видатного харківського патолофізіолога Д. Е. Альперна, доц. В. П. Безуглов.

У 1964 р. кафедру очолила проф. Т. В. Мітіна — академік Академії наук технологічної кібернетики України, заслуженого діяча науки УРСР. Питання імунітету, інфекційного процесу, реактивності організму, алергії, експериментальної корегуючої терапії алергічних реакцій — ось перелік наукових інтересів цього періоду. Під керівництвом Т. В. Мітіної підготовлено і захищено більше 30 кандидатських і докторських дисертацій. За її редакцією видано близько 20 томів збірників наукових праць.

З 1987 до 2005 р. кафедрою патолофізіології ЛНМУ завідував учень проф. Т. В. Мітіної — д. мед. н., проф. М. М. Бідюк. Викладачі продовжували тематику, започатковану професором Т. В. Мітіною. Вивчали тему «Імунологічні, патохімічні і патолофізіологічні механізми алергічних реакцій, які формуються в умовах загальної та місцевої дії гелій-неонового лазерного опромінення». Надалі наукова тематика змінилася у зв'язку з тим, що запропонований кафедрою проект НДР став фрагментом державної програми «Захист та реабілітація імунної системи населення України». З 1995 р. кафедра досліджувала імунно-ендотеліально-епітеліано залежні механізми в розвитку гіперімуннокомплексного синдрому і корегуючий вплив на ці процеси імунотропних препаратів: ретроплацентарного полібіоліну, тималіну, кверцетину і тіотриазоліну. За цими матеріалами підготовлено та захищено 12 кандидатських дисертацій, отримано одне авторське свідоцтво на твір, опубліковано чотири інформаційні листи, надруковано більше 200 наукових праць, зокрема 36 — за кордоном.

У 2005 р. кафедру патолофізіології очолив учень професора Т. В. Мітіної, один із наймолодших в той час докторів медичних наук (1996) в Україні, ректор ТзОВ «Львівський медичний інститут» (2004) М. С. Регада. Автор 610 науково-навчально-методичних праць, зокрема 68 книг,

він створив патофізіологічну наукову школу — підготував доктора та десятьох кандидатів медичних наук. Є головним редактором двох науково-практичних журналів — «Актуальні проблеми медицини, фармації та біології» та «Вісник вищої медичної освіти», — членом редакційної ради низки вітчизняних науково-практичних журналів, член спеціалізованої вченої ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій ТДМУ ім. І. Я. Горбачевського.

Сьогодні співробітники кафедри вивчають патофізіологічні механізми розвитку алергічних і запальних процесів на різних рівнях організації, особливої реактивності організму та їх фармакологічної корекції.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

На кафедрі навчаються студенти усіх факультетів ЛНМУ імені Данила Галицького.

Курс патологічної фізіології вивчають студенти медичного, стоматологічного фармацевтичного (за спеціальністю «Фармація» і «Клінічна фармація») факультетів та студенти фармацевтичного факультету дистанційної форми навчання (4,5 та 5,5 роки навчання).

Кафедра є опорною з дисципліни «Патологічна фізіологія» за напрямком підготовки «Фармація» зі спеціальностей «Фармація» і «Клінічна фармація». Щороку тут проводяться наради завідувачів однопрофільних кафедр ВНЗ України.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема наукової роботи кафедри — «Патогенетичні аспекти формування алергічних і запальних процесів, їх вплив на реактивність організму та фармакокорекція» (2011–2015).

Впродовж багатьох років на кафедрі вивчаються патофізіологічні механізми розвитку алергічних і запальних процесів на різних рівнях організації, особливості реактивності організму, їх діагностику та лікування. В експерименті і клініці досліджується функціональний стан прооксидантної, антиоксидантної, імунної та протеїназно-інгібіторної систем, показників оксиду азоту, цитокінового статусу в крові і тканинах, зрушення метаболічних процесів при алергічному альвеоліті, пневмонії та бронхіальній астмі, стресі, адреналіновому пошкодженні міокарда. Проводиться пошук імунокоригуючого, імунотропного й антиоксидантного впливу на ці процеси — альфа-токоферолу ацетату, тіотриазоліну, кверцетину та γ -кроднолактону і карнозину.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

За весь період існування кафедри видано понад 2 тис. наукових та навчально-методичних праць, 25 томів збірників наукових праць, підготовлено більше 60 докторів та кандидатів наук.

Зокрема, світ побачила така важлива праця, як «Посібник для самостійного виконання практичних занять з курсу патологічної фізіології для студентів фармацевтичного факультету за напрямом підготовки «Фармація» зі спеціальності «Фармація», «Клінічна фармація» (за ред. М. М. Бідюка, 2004, 2011). Прорецензовано навчальний

посібник «Патофізіологія» (за ред. А. М. Кубишкіна, В. З. Харченко, 2004). Для англomовних студентів опрацьовано і видано «Типову навчальну програму для вищих фармацевтичних закладів освіти та фармацевтичного факультету ВНЗ» (2006, 2010). У 2008 р. надруковано «Збірник тестових завдань» для підготовки студентів фармацевтичного факультету до ліцензійного іспиту «Крок-1. Фармація». У 2009 р. видано методичні рекомендації до практичних занять із патофізіології для студентів заочної форми (термін навчання — 5,5 років).

Колектив кафедри спільно зі співробітниками кафедр патофізіології ВНМЗ України опрацьовав та видав загальнонаціональний підручник «Патологічна фізіологія» для студентів вищого фармацевтичного навчального закладу і фармацевтичних факультетів вищих медичних навчальних закладів (за ред. М. С. Регеда, А. І. Березнякової, 2011).

Загалом викладачі кафедри підготували понад 1000 наукових і навчально-методичних праць, отримали три патенти на винаходи. Серед найважливіших — «Навчально-методичний посібник із патологічної фізіології» (М. С. Регеда, М. М. Бідюк, О. М. Угрин, Л. А. Любінець, 2006); навчальний посібник «Вибрані питання патологічної фізіології» у трьох частинах: «Нозологія» (М. С. Регеда, Л. А. Любінець, Н. Ф. Казановська та ін., 2007), «Типові патологічні процеси» (М. С. Регеда, Л. А. Любінець, І. М. Лукович, 2008); «Посібник з професійних хвороб» (за ред. О. О. Абрагамовича, М. С. Регеда, 2010); навчальні посібники «Хвороби органів дихання» (за ред. Я.-Р. М. Федоріва, 2011), «Фізіотерапія» (за ред. Я.-Р. М. Федоріва, 2011), «Діагностика та невідкладна медична допомога в клініці внутрішньої медицини» (за ред. М. С. Регеда і Р. М. Федоріва, 2013); підручник «Невідкладні стани» (М. С. Регеда, В. Й. Кресюн, В. М. Фрайт, 2008); монографії: «Пневмонія» (четверте-шосте видання, М. С. Регеда, С. І. Нестерук, М. М. Регеда, 2012), «Бронхіальна астма» (М. С. Регеда, М. М. Регеда, Л. О. Фурдичко, М. А. Колішецька, 2012), «Запалення — типовий патологічний процес» (М. С. Регеда, Т. М. Бойчук, Ю. І. Бондаренко, М. М. Регеда, 2013), «Плеврити» (М. С. Регеда, 2013).

НАУКОВА СПІВПРАЦЯ

Кафедри патофізіології ЛНМУ імені Данила Галицького співпрацює з Інститутом фізіології ім. О. О. Богомольця НАН України, лабораторією фармакології і токсикології Львівського ДНДКІ ветеринарних препаратів та кормових добавок, кафедрою технології біологічно активних сполук, фармації та біотехнологій Національного університету «Львівська політехніка», біохімічною лабораторією ТзОВ «Львівський медичний інститут».

КАФЕДРА ПОЛІКЛІНІЧНОЇ СПРАВИ, СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ДЕРМАТОЛОГІЇ, ВЕНЕРОЛОГІЇ

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ

Надашкевич Олег Никонович

доктор медичних наук, професор,

академік Академії наук вищої освіти України

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальний за навчальну роботу — к. мед. н., доц.

Б. М. Паращук

Відповідальна за наукову роботу — к. мед. н., доц.

І. В. Шалько

ВИКЛАДАЧІ

Кандидати медичних наук, доценти О. А. Білинська, І. Д. Бабак, Л. О. Абрагамович, О. О. Сизон, І. В. Шалько, О. Ю. Туркевич, А. В. Ютанова, Б. М. Паращук, С. В. Вольбин, Н. М. Громнацька, А. Р. Вергун, І. О. Макагонов, Б. Б. Лемішко, В. О. Склярєва, І. Н. Пахтер, кандидати медичних наук, асистенти Н. В. Іванюшко-Назарко, Я. О. Зайченко, Г. Є. Асцатуров, асистенти І. Я. Возняк, М. О. Дашко, Т. І. Рудник, Т. Є. Дасюк, І. О. Чаплик-Чижо, Н. В. Курляк, О. З. Стефюк, О. В. Ідиря, к. мед. н., ст. лаб. В. В. Процак, старші лаборанти І. В. Плюсква, Г. В. Василькевич, Т. В. Шмига, П. Б. Лиховид

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

1 вересня 1898 р. проф. Володимир Лукасевич прочитав лекцію на тему «Внутрішня патологія і шкіра», що стало початком кафедри дерматовенерології у Львівському університеті. Професор В. Лукасевич — видатний учень Моріса Капоші та Альберта Нейсера — очолював цю кафедру до 1924 р. Незалежно від інших науковців він описав реакцію загострення сифілітичного процесу на початку лікування вторинного свіжого сифілісу, яка під назвою «реакція Яріша-Герксгеймера-Лукасевича» відома дерматовенерологам світу.

З 1924 до 1946 р. кафедрою керував проф. Я. Т. Ленартович, учень П. В. Нікольського, автор праць «Нариси шкірних хвороб» та «Атлас хвороб шкіри». Упродовж 1946–1949 рр. завідувачем був інший учень П. В. Нікольського — проф. Т. Глухенький, а у 1949–1951 рр. — проф. А. П. Лавров. Наукові праці Т. Глухенького присвячені питанням обміну речовин у хворих на екзему, роботи А. П. Лаврова — лікуванню дерматозів фізіотерапевтичними методами (він уперше застосував пеніцилін у терапії склеродермії).

Протягом 1951–1972 рр. завідувачем кафедри був проф. О. О. Штейн — автор монографії «Диференційна діагностика захворювань шкіри». У 1972–1973 рр. її очолювала проф. А. К. Щербакова, більшість робіт якої присвячено питанням епідеміології, патогенезу, імунології та лікуванню сифілісу. З 1974 до 1977 р. кафедрою дерматовенерології ЛДМУ керував проф. М. І. Дубовий. Науковий інтерес цього вченого був зосереджений на дослідженні функції печінки та шлунка у хворих на екзему, обміну кортикостероїдних і статевих гормонів у шкірі при різних дерматозах.

Упродовж 1978–1994 рр. кафедрою очолював проф. А. У. Лаврик, наукові праці якого присвячені питанням курортології, лепро-

НАДАШКЕВИЧ

Олег Никонович

Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.

Колектив кафедри поліклінічної справи, сімейної медицини та дерматології, венерології. Зліва направо: О. А. Білинська, І. Д. Бабак, Л. О. Абрагамович, О. О. Сизон, І. В. Шалько, О. Ю. Туркевич, А. В. Ютанова, Б. М. Парашук, С. В. Вольбин, Н. М. Громнацька, А. Р. Вергун, І. О. Макагонов, Б. Б. Лемішко, В. О. Склярєва, І. Н. Пахтер, Н. В. Іванюшко-Назарко, Я. О. Зайченко, Г. Є. Асцатуров, І. Я. Возняк, М. О. Дашко, Т. І. Рудник, Т. Є. Дасюк, І. О. Чаплик-Чижо, Н. В. Курляк, О. З. Стефюк, О. В. Гдира, В. В. Процак, І. В. Плюсква, Г. В. Василькевич, Т. В. Шмига

логії, венерології, нетрадиційним методам лікування. У 1995–1997 рр. нею завідував проф. Ю. М. Туркевич, напрями досліджень якого включали вивчення механізмів розвитку, перебігу та розробки нових методів лікування хворих на екзему, псоріаз, сифіліс, професійних захворювань.

З 1979 до 1997 р. завідувачем кафедри на факультеті післядипломної освіти, а з 1997 до 2005 р. завідувачем об'єднаної кафедри був доц. О. І. Зайченко, більшість друкованих робіт якого присвячено питанням вивченню обміну стероїдних статевих гормонів при деяких дерматозах, дослідженню преморбідного стану контактних алергодерматозів. У 2005–2006 рр. обов'язки завідувача кафедри дерматовенерології ФПДО з курсом шкірних хвороб виконував доц. В. О. Сидоренко. Під його керівництвом проводилися наукові дослідження проблем діагностики і лікування захворювань, що передаються статевим шляхом негонорейної етіології.

У 2006 р. відбулася реорганізація кафедри дерматовенерології з утворенням кафедри терапії № 2 та дерматології, венерології ФПДО, а в 2011 р. — об'єднання в кафедру поліклінічної справи, сімейної медицини та дерматології, венерології, яку очолив проф. О. Н. Надашкевич — учень терапевтичних шкіл відомих у Львові професорів-інтерністів С. М. Мартинова та В. П. Виговського. Вчений має великий досвід у сфері діагностики і лікування захворювань внутрішніх органів та опорно-рухового апарату, зокрема і рідкісних хвороб (васкуліти, імунodefіцити, генетично зумовлені патології, порушення метаболізму).

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

На кафедрі навчаються студенти четвертого-шостого курсів медичного та стоматологічного факультетів, які вивчають предмети «Дерматовенерологія» та «Загальна практика — сімейна медицина» (українською, російською та англійською мовою). Для студентів читають елективні

курси за наступними тематиками: «Косметологія» (другий курс), «Основи геронтології і геріатрії» (п'ятий курс), «Основи сімейної медицини» (шостий курс).

На кафедрі проводяться передатестаційні цикли за фахом «Дерматовенерологія» та «Дитяча дерматовенерологія»; цикл спеціалізації «Дерматовенерологія»; цикли тематичного удосконалення «Лікування хронічних дерматозів» для лікарів-дерматовенерологів, дитячих дерматовенерологів, «Косметологія», «Дерматоонкологія, дерматоскопія та дерматопатологія».

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

На кафедрі виконується комплексна наукова робота «Клініко-експериментальне обґрунтування моніторингу, діагностики та стандартизованих методів лікування метаболічних захворювань внутрішніх органів і їх ускладнень»

(2010–2014). Науковими керівниками цієї теми є завідувач кафедри біологічної хімії, проф. О. Я. Склярєв, завідувач кафедри терапії № 1 ФПДО, проф. Є. Я. Склярєв, завідувач кафедри поліклінічної справи, сімейної медицини та дерматології, венерології, проф. О. Н. Надашкевич.

Працівники кафедри вивчають: патогенез, діагностику та лікування псоріатичної хвороби, вугрової хвороби й інших хронічних дерматозів та захворювань, що передаються статевим шляхом негонорейної етіології; клінічний перебіг і лікування важких токсикоалергодермій; патогенез, діагностику та лікування анкілозивного спондиліту, артропатичного псоріазу, реактивного й ревматоїдного артрити, червоного вовчака, склеродермії і васкулітів.

Професор О. Н. Надашкевич бере участь в роботі низки міжнародних дослідницьких груп («The Group for Research and Assessment of Psoriasis and Psoriatic Arthritis», «The European Scleroderma Trial and Research», «Assessment of Spondylo Arthritis international Society», «European Autoimmunity Standardisation Initiative»), а також є членом видавничих рад кількох міжнародних журналів, які входять до міжнародної бази даних SCOPUS. Шість наукових статей проф. О. Н. Надашкевича опубліковано в журналах міжнародної бази даних SCOPUS, індекс Хірша проф. О. Н. Надашкевича близький до числа «4».

ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

Кафедра є організаційно-методичним, діагностично-лікувальним та консультативним центром із надання спеціалізованої дерматовенерологічної допомоги в Західному регіоні. Лікувально-консультативна робота здійснюється згідно плану лікувальної роботи і допомоги органам практичної охорони здоров'я у відділах базових лікувальних закладів: Львівського обласного комунального шкірно-венерологічного диспансеру, військово-медичного клінічного центру Західного регіону, клінічного госпіталю державної прикордонної служби України,

4-ї міської клінічної комунальної лікарні, 5-ї міської клінічної комунальної лікарні, 2-ї міської комунальної поліклініки, 5-ї міської комунальної поліклініки, дерматологічної клініки «МедЕстет», медичного центру «Леодерм»; а також у лікувальних установах при виїздах в інші райони і області.

Співробітники кафедри проводять лікувально-консультативну роботу з пацієнтами з дерматовенерологічною, терапевтичною, ревматологічною, педіатричною, акушерсько-гінекологічною та хірургічною патологіями.

Професор О. Н. Надашкевич консультує хворих дерматологічного, терапевтичного та ревматологічного профілів Західного регіону України з питань діагностики автоімунних станів.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Працівники кафедри в співавторстві видали посібники та підручник за спеціальністю «Дерматовенерологія» із грифом МОН та МОЗ України. Це: посібники «Псоріатична хвороба», «Збірник тестових завдань з дерматовенерології для контролю та самоконтролю», перша частина тритомного посібника «Шкірні та венеричні хвороби», «Кожні симптоми при внутрішніх болезнях», «Епонімічні функціональні стани, симптоми, синдроми, захворювання у фізіології та медицині», підручник «Дерматологія, венерологія».

КАФЕДРА ПРОМЕНЕВОЇ ДІАГНОСТИКИ І ТЕРАПІЇ

ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ

Дац Ігор Володимирович

кандидат медичних наук, доцент

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальний за наукову роботу — к. мед. н.,

доц. О. Я. Солдатенко

Відповідальний за навчальну роботу — к. мед. н.,

доц. О. С. Ільчишин

Відповідальний за лікувальну роботу — к. мед. н.,

доц. І. В. Данилейченко

ВИКЛАДАЧІ

К. мед. н., асист. Ю. О. Мицик, к. мед. н., доц. І. О. Макагонов, асист. Б. Я. Мелех, рентгенлаборанти Г. Д. Ромах, Г. П. Вишнівська

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Перші повідомлення про появу у Львові рентгенологічних кабінетів датуються роками Першої світової війни, коли під керівництвом Марії Складовської-Кюрі були створені рентгенологічні апарати, які використовували у військових шпиталях для діагностики травм та переломів.

У 1928 р. було засновано перше радіологічне товариство, куди ввійшли Юзеф Якса-Дембіцкі, Еміль Майсельс, Роман Райхерт, проф. А. Цешинський, Людвік Ляндес-Райнеров та ін. Доктор Еміль Майсельс створив у Львові один із перших рентгенівських інститутів. Водночас у місті проводилися рентгентерапевтичні процедури. Так, на XIII З'їзді польських лікарів та біологів, що проходив у Вільнюсі в вересні 1929 р., проф. Кароль

Майер та доц. Юзеф Якса-Дембіцкі зробили доповідь «Лікування запальних процесів променями Рентгена».

6 лютого 1934 р. було створено Польсько-Львівське товариство рентгенологів, першим головою якого був доктор М. Пензіас, а членом правління — Вітольд Грабовський, який тоді працював асистентом на кафедрі патологічної анатомії та водночас займався рентгендіагностикою.

Відомий гінеколог, проф. Кароль Бохенський, який з 1921 р. завідував кафедрою акушерства та гінекології Львівського університету, написав низку праць, присвячених організації лікування іонізуючим випромінюванням хвороб жіночої генітальної сфери. Автор запропонував створити радіологічні відділення. Вже в 1936 р. у спеціально побудованому приміщенні на території університетських клінік (нині — обласна клінічна лікарня) було відкрито спеціальне відділення для лікування онкологічних хворих радієм.

У 1936 р. майже кожна із клінік медичного факультету була обладнана власним рентгенкабінетом, де проводилися спеціальні дослідження, вивчення патології органів.

З 1939 до 1945 р. кафедрою радіології Львівського медичного інституту завідував випускник медичного факультету Університету ім. Яна Казіміра, проф. Вітольд Грабовський, який зробив вагомий внесок у розвиток рентгенологічних методів обстеження в оториноларингології, остеології, онкології.

Почесне місце в галереї західноукраїнських рентгенологів посідає випускниця Краківського університету Ярослава Рудницька-Криштальська, яка з 1929 р. працювала рентгенологом у дитячій лікарні ім. Софії, згодом — у «Народній Лічниці», а з 1944 р. виконувала обов'язки доцента кафедри пропедевтичної терапії з курсом рентгенології.

Кафедра рентгенології була створена в 1955 р. у ЛДМІ. Її очолила доц. Я. Рудницька-Криштальська. У 1956–1958 рр. завідувачем кафедри був доц. Т. Г. Осетинський — випускник Харківського медінституту, праці якого присвячені рентгендіагностиці захворювань тонкої та товстої кишки, шлунку, грудної клітки.

З 1966 до 1972 р. кафедрою завідував випускник лікувального факультету II Московського медичного інституту В. В. Меренов. Під його керівництвом викладачі вивчали зміни слизової шлунку та його моторно-евакуаторної діяльності при анеміях, гіпоксіях, виразковій хворобі.

В 1966 р. у Львові було відкрито обласний онкологічний диспансер, в складі якого почав функціонувати радіологічний відділ (керівник — проф. А. І. Гнатишак).

Упродовж 1976–1989 рр. кафедрі рентгенології та радіології очолював випускник ЛДМІ, проф. В. М. Побігайло. Він приділяв багато уваги розвитку радіології, зокрема вивченню проблеми патогенезу гострої променевої хвороби. Під його керівництвом

ДАЦ
Ігор Володимирович
Завідувач кафедри,
к. мед. н., доц.

*Колектив кафедри променевої діагностики і терапії.
Зліва направо: Г. Д. Ромах, О. Я. Солдатенко,
І. В. Данилейченко, І. В. Дац, О. С. Льчишин, І. О. Макагонов,
Г. П. Вишнівська, Б. Я. Мелех, Ю. О. Мицик*

кафедра вивчала структурні зміни дихальної системи при різній патології.

З 1989 р. завідувачем був доц. Р.-Є. А. Гнатишак. В 1991 р. на кафедрі впроваджено курс «Радіаційна медицина». Протягом цього періоду було встановлено рентгенапарат, відкрито радіоізотопну, дозиметричну лабораторією для вивчення вмісту інкорпорованих радіонуклідів та радіометрії забруднень зовнішнього середовища. В навчальні програми включені питання ультразвукової діагностики, комп'ютерної томографії та ядерно-магнітного резонансу.

Сьогодні кафедру очолює доц. І. В. Дац, який є членом регіональної експертної ради зі встановлення причинного зв'язку захворювань та впливу іонізуючого випромінювання.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

На кафедрі отримують теоретичну і практичну підготовку студенти третіх та п'ятих курсів медичних і стоматологічного факультетів, які навчаються за кредитно-модульною системою і вивчають такі дисципліни: «Радіологія» (студенти третього курсу медичного та стоматологічного факультетів), «Радіаційна медицина» (студенти п'ятого курсу медичного факультету).

Студенти проходять практичні заняття безпосередньо на клінічних базах кафедри. Це дає змогу ознайомитися з роботою рентгенвідділення та радіоізотопної лабораторії і брати участь, наприклад, у підготовці хворого до радіонуклідного дослідження.

На кафедрі активно працює студентський науковий гурток. Студентські наукові роботи, виконані під керівництвом викладачів, були опубліковані у матеріалах студентської наукової конференції ЛНМУ і неодноразово нагороджені грамотами та сертифікатами.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Основною науковою тематикою кафедри є вивчення комплексного впливу іонізуючого випромінювання та екологічних факторів на формування патології у ліквідаторів і осіб, потерпілих від аварії на ЧАЕС. Під керівництвом доц. І. В. Даца виконуються наукові роботи за такими напрямками: «Особливості функціонально-структурних

порушень серцево-судинної системи та органів травлення у хворих на цукровий діабет», «Інсулінорезистентність як патофізіологічна основа метаболічних та функціонально-структурних змін у хворих на цукровий діабет II типу з серцево-судинною патологією», «Функціонально-структурні порушення у хворих на цукровий діабет II типу з кардіоміопатією».

Викладачі вивчають комплексний вплив іонізуючого випромінювання і екологічних факторів на формування патології у ліквідаторів і осіб, потерпілих внаслідок аварії на ЧАЕС; здійснюють прогнозування, реабілітацію та корекцію патології, що виникла внаслідок впливу іонізуючого випромінювання; досліджують функціонально-метаболічні порушення при ендокринопатіях різного генезу та шляхи їх корекції; проводять клініко-експериментальне обґрунтування нових методів діагностики, профілактики та лікування ендокринопатій.

Крім цього, підрозділ співпрацює з кафедрою ендокринології (виконання НДР на тему «Клініко-експериментальне обґрунтування нових методів діагностики, профілактики і лікування ендокринопатій») та кафедрою терапії № 1 факультету післядипломної освіти (тема спільної НДР — «Особливості метаболічних та функціонально-структурних порушень серцево-судинної системи та органів травлення у хворих на цукровий діабет»).

ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

Співробітники кафедри активно працюють на клінічних базах обласної клінічної лікарні, дитячої спеціалізованої лікарні, регіонального радіаційного центру, 4-ї міської комунальної лікарні м. Львова та дитячого відділення Львівської клінічної інфекційної лікарні. Вони здійснюють консультативну роботу та обстеження пацієнтів.

Завідувач кафедри, доц. І. В. Дац є членом регіональної експертної ради.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

– Досліджено вплив низьких доз іонізуючого випромінювання на розвиток синдрому ВСД із розвитком симптомокомплексу порушення гемодинаміки;

– запропоновано систему лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на попередження негативного впливу низьких доз іонізуючого випромінювання на функціональний стан системи кровообігу;

– доведено, що внаслідок дії низьких доз іонізуючого випромінювання в поєднанні з нерадіаційними чинниками ризику спостерігається потенціювання змін, які відображаються на функціональному стані системи кровообігу;

– досліджено комбінований вплив низьких доз іонізуючого випромінювання на розвиток вторинної супутньої патології та ускладнень у протіканні основного захворювання;

– обґрунтовано застосування комплексу радіонуклідних, радіоімунних і лабораторних методів при дослідженні функціонального стану гепатобіліарної та сечовидільної систем організму;

– вивчено та розроблено методи корекції функціонально-метаболічних змін при діабетичній автономній

невропатії серця та аутоімунному тиреоїдиту;

– досліджено особливості функціонально-метаболического статусу в осіб із підвищеним ризиком розвитку ендокринної патології (евакуйованого контингенту);

– на основі визначення концентрації низки макро- та мікроелементів в еритроцитах та сироватці крові, показників інсулінової резистентності, варіабельності серцевого ритму у хворих із метаболічним синдромом будуть з'ясовані їх особливості та діагностична значимість і опрацьовані методи корекції виявлених порушень. Встановлення ролі ІЛ-1/3 та ІЛ-2 в розвитку аутоімунного ураження ПЦЗ дасть змогу здійснювати більш глибоку оцінку клініко-імунологічного стану пацієнтів з АТ і відкрити перспективу нового напрямку патогенетичної корекції імунологічних порушень при цьому захворюванні.

КАФЕДРА ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ № 1

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ

Дутка Роман Ярославович

доктор медичних наук, професор,
заслужений лікар України

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальний за навчальну роботу — к. мед. н.,
доц. **А. Б. Новосад**

Відповідальний за наукову роботу — к. мед. н., асист.

М. О. Гарбар

ВИКЛАДАЧІ

Доктора медичних наук, професори **Р. Я. Дутка**,
А. Я. Базилевич, кандидати медичних наук, доценти
М. М. Буфан, **О. М. Матуцак**, **Р. С. Івасівка**, **А. А. Невзгода**,
А. Б. Новосад, кандидати медичних наук, асистенти
М. О. Гарбар, **З. Р. Лентьєва**, **Х. Я. Абрагамович**.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

До 1939 р. пропедевтику внутрішніх хвороб вивчали на кафедрі терапії медичного факультету Львівського університету. У 1939 р. був організований Львівський медичний інститут із окремим виділенням для курсу пропедевтики внутрішніх хвороб, керівником якого став доц. В. Чернецький. З 1944 р. на цій посаді працював проф. Т. Т. Глухенький.

Згодом було реорганізовано дві кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб: альному факультеті кафедру очолив проф. В. І. Чернов, а на педіатричному та стоматологічному факультетах — проф.

Колектив кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1.
У центрі — Р. Я. Дутка. Зліва направо: О. М. Матуцак, В. В. Короткий,
М. О. Гарбар, Р. С. Івасівка, А. Б. Новосад, М. М. Буфан, А. А. Невзгода

І. В. Стукало. Після останнього до 1985 р. нею керував проф. П. Ф. Попелюк. У 1963 р. кафедру пропедевтики лікувального факультету очолив проф. Ю. І. Децик. В 1985 р. ці дві кафедри були об'єднані під керівництвом проф. Ю. І. Децика. В 1988 р. кафедру пропедевтики внутрішніх хвороб очолив проф. Р. Я. Дутка.

У 1998 р. кафедра знову була поділена на кафедру пропедевтики внутрішньої медицини № 1, якою досі керує проф. Р. Я. Дутка, і кафедру внутрішньої медицини № 2 (завідувач — проф. О. Г. Яворський).

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Викладачі кафедри читають курс пропедевтики внутрішньої медицини для студентів третього курсу медичного факультету та другого курсу стоматологічного факультету, а також проводять заняття із загального догляду для студентів другого курсу медичного факультету та медсестринська практика для третього курсу медичного факультету. Ці ж предмети читають іноземним студентам.

Особливістю викладання на кафедрі є поєднання навчання з виховним процесом (насамперед це стосується дисципліни «Загальний догляд») на базі госпісного відділення, благодійної установи ім. митрополита Андрея Шептицького.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Співробітники кафедри здійснюють патогенетичне обґрунтування хронізації патологічних процесів як на специфічному, так і неспецифічному рівнях, методи і шляхи їх корекції, а також взаємозв'язки патології внутрішніх органів із вищими вегетативними субстанціями. Наукова робота стосується навчального і виховного процесів, адже викладачі вивчають біоетичні проблеми духовності в клінічній медицині, філософські проблеми здоров'я та хвороби, реформування охорони здоров'я в Україні.

ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

Клінічною базою кафедри є 5-а міська клінічна лікарня м. Львова з пульмонологічним, терапевтичним, нефрологічним та гастроентерологічними (№ 1 і № 2) відділеннями.

ДУТКА
Роман Ярославович
Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.

Представники професорсько-викладацького колективу проводять клінічні конференції, обходи, курацію пацієнтів, чергують у відділеннях.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Викладачі підготували понад 1000 наукових та навчально-методичних праць, зокрема є співавторами трьох видань підручника і посібника з пропедевтики. За участю кафедри проведено п'ять міжнародних науково-практичних конференцій. Під керівництвом Р. Я. Дутки захищено докторська і вісім кандидатських дисертацій.

НАУКОВА СПІВПРАЦЯ

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини № 1 ЛНМУ імені Данила Галицького співпрацює з Українським католицьким університетом, Львівським регіональним інститутом державного управління при Національній академії державного управління при Президентіві України, Національною медичною академією післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (м. Київ), Польським інститутом медицини села (м. Люблін).

КАФЕДРА ТРАВМАТОЛОГІЇ ТА ОРТОПЕДІЇ

ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ

Трутяк Ігор Романович

доктор медичних наук, професор

ЗАВУЧ КАФЕДРИ

Філь Адріан Юрійович

кандидат медичних наук, асистент

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальний за наукову роботу — к. мед. н.,

доц. Ю. Я. Серафим

Відповідальний за роботу з інтернами та лікувальну

роботу — к. мед. н., доц. А. Я. Яцкевич

Відповідальний за СНГ — к. мед. н., асист. А. Ю. Філь

завуч кафедри

Відповідальний за виховну роботу —

асист. Н. О. Гнатейко

ВИКЛАДАЧІ

Д. мед. н., проф. Ю. Я. Філь, кандидати медичних наук,

доценти Ю. Я. Серафим (зав. курсу ФПДО), О. Я. Лом-

ницький (куратор англomовного циклу), А. Я. Яцкевич,

к. мед. н., асист. А. Ю. Філь, асист. Н. О. Гнатейко

(профгрупорг кафедри), старші лаборанти Л. П. Козак,

І. В. Гресько.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Засновником Львівської і польської шкіл ортопедів-травматологів був Адам Груца — завідувач кафедри загальної хірургії, клініки ортопедії і дитячої хірургії (1939–1943) медичного факультету Львівського університету. Він проводив наукові дослідження у галузі ортопедії-травматології: удосконалював методи хірургічного лікування патології стопи, кістково-суглобового туберкульозу, викривлень хребетного стовпа, розробляв нові способи протезування. А. Груца вперше на території тогочасної Польщі запровадив метод лікування перелому шийки стегнової кістки з використанням ортопедичного

цвяха, запропонував оригінальну методику лікування вродженого вивиху кульшового суглоба і туберкульозу цього суглоба з допомогою оригінального методу динамічної остеотомії. Автор близько 170 наукових праць польською, німецькою, англійською мовами, серед яких 22 патенти, присвячені удосконаленню ортопедичного обладнання, інструментарію й апаратів, два перевидання підручника ортопедії у трьох томах.

У жовтні 1939 р. медичний факультет університету був реорганізований в медичний інститут, а ортопедія залишилася доцентським курсом на кафедрі шпитальної хірургії. Аспірантами курсу шпитальної хірургії були Є. К. Скороход (дитяча ортопедія-травматологія) і В. Д. Келеман (ортопедія-травматологія для дорослих).

З 1950 р. курс ортопедії, а з 1955 до 1964 р. кафедру ортопедії-травматології очолював д. мед. н., проф. І. Л. Зайченко. У сфері наукових інтересів ученого були: регенерація травмованих кісткових та хрящових тканин; структура травматизму і його профілактика; вдосконалення лікування переломів та вивихів хребта, вроджених вивихів стопи, туберкульозних кокситів, гонітів, спондилітів. Був автором близько 120 наукових і навчально-методичних праць, серед яких три монографії. В 1954 р. проф. І. Л. Зайченко заснував наукове Товариство ортопедів-травматологів і був його головою до 1964 р.

У 1964 р. кафедрі очолила доц. Є. К. Скороход. Вона вивчала проблеми дитячої хірургії, ортопедії й травматології, зокрема лікування клишоногості, гематогенних остеомиєлітів, супраконділярних переломів плеча в дітей.

Протягом 1968–1986 рр. кафедру ортопедії-травматології очолював д. мед. н., проф. В. В. Чаплинський. Серед напрямів його наукових досліджень — хірургічне лікування вродженого вивиху стегна; застосування остеосинтезу в лікуванні переломів трубчастих кісток; використання методів лазеротерапії та ультразвукової кавітації в ортопедії, травматології і гнійній хірургії. В. В. Чаплинський — автор 140 наукових і навчально-методичних праць, зокрема трьох монографій, авторського свідоцтва на винахід.

Упродовж 1988–2003 рр. (крім 1989 року, коли посаду завідувача обіймав проф. О. Є. Юрмін) кафедрою керував д. мед. н., проф. Я. Є. Яцкевич. Напрями його наукових досліджень — діагностика та лікування захворювань і травм хребта, кульшового та колінного суглобів дітей і дорослих; використання хімічних та фізичних засобів у лікуванні і профілактиці раневої інфекції опорно-рухового апарату. Видав близько 200 наукових і навчально-методичних праць, серед них авторське свідоцтво на винахід.

З 2003 до 2013 р. завідувачем кафедри був д. мед. н., проф. Ю. Я. Філь. Він досліджував проблеми комплексного лікування гострих тромбофлебітів, профілактики і комплексного лікування гнійних ускладнень у хворих із відкритими пошкодженнями, діагностичної та лікувальної тактики при поєднаній травмі органів

ТРУТЯК
Ігор Романович
*Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.*

Колектив кафедри травматології та ортопедії. Зліва направо нижній ряд: О. Я. Ломницький, Л. П. Козак, Ю. Я. Філь, І. Р. Трутяк; верхній ряд: І. В. Гресько, А. Ю. Філь, Ю. Я. Серафим, Н. О. Гнатейко, І. Ю. Дутка

живота і тазової ділянки. Є автором близько 90 наукових та навчально-методичних праць, серед яких підручник, два навчальні посібники, чотири патенти.

У липні 2013 р. кафедру травматології і ортопедії очолив д. мед. н., проф. І. Р. Трутяк. У сфері його наукових інтересів — політравма, травма грудної клітки, живота, малоінвазивна хірургія, хірургія травми кисті та її наслідків, відновна і пластична хірургія посттравматичних та післяопікових дефектів м'яких тканин. І. Р. Трутяк — автор 206 наукових і навчально-методичних праць, підручника, монографії, двох навчальних посібників, п'яти авторських свідоцтв.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

На кафедрі навчаються студенти п'ятого курсу медичного факультету із спеціальності «Травматологія та ортопедія». Студенти шостого курсу мають можливість пройти курси за вибором: «Травматологія та ортопедія», «Хірургія пошкоджень та термічної травми з елементами пластичної хірургії».

Також проходять навчання інтерни зі спеціальності «Ортопедія і травматологія». Для лікарів ортопедів-травматологів проводяться: шість передатестаційних та п'ять тематичних циклів — «Актуальні питання артрології», «Актуальні питання дитячої ортопедії-травматології», «Комбінована та поєднана травма», «Термічна травма з елементами пластичної хірургії», «Хірургія кисті».

Курс ФПДО забезпечує навчальний процес для Західного регіону України.

На кафедрі проводиться підготовка магістрів зі спеціальності «Травматологія та ортопедія» (1,5 року), клінічна ординатура (три роки).

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Серед наукових інтересів працівників кафедри — політравма, важка закрыта травма грудної клітки з порушенням реберного каркасу; реінфузія крові при травмах живота і грудної клітки; хірургія пошкоджень органів

черевної порожнини та заочеревинного простору; превентивна і реконструктивно-відновлювальна хірургія термічної та механічної травми; хірургія кисті; застосування апаратів зовнішньої фіксації при лікуванні травм опорно-рухового апарату; ендоскопічна хірургія колінного суглоба; ендопротезування при травмах шийки стегнової кістки; спортивна травма; лазеротерапія в лікуванні дегенеративно-дистрофічних захворювань опорно-рухового апарату, термічної травми.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Співробітники кафедри запропонували: способи реконструкційно-відновлювальної хірургії травми, артроскопії колінного, плечового та гомілково-ступневого суглобів, пластики схрещених зв'язок, комплексного лікування спортивної травми. Розробили і вдосконалили методи пластики дефектів м'яких тканин, УСТ-пошкоджень кисті, програму післяопераційної реабілітації травм кисті, органозберігаючі операції при травмах органів черевної порожнини, вдосконалення техніки операційних втручань при поєднаній травм, двополусне ендопротезування кульшового та колінного суглобів. Впроваджені в практику нові способи МОС проксимального відділу стегна, лікування білясуглобових переломів плеча, зокрема пластинами з кутовою стабільністю.

Викладачі кафедри отримали такі патенти на винаходи: «Спосіб передопераційної підготовки консервованих біотрансплантатів та пристрій для його здійснення» (В. В. Бігуняк, Н. А. Ковальчук, В. В. Демьяненко, А. Я. Яцкевич, Н. В. Бігуняк), «Скоба фіксаційна для лікування переломів ребер та грудини» (Ю. Я. Філь, А. Ю. Філь, В. С. Жуковський), «Гідрогелева пов'язка для лікування опікових та трофічних ран» (І. Б. Галібей), «Пристрій для визначення міцності кісток» (Ю. Я. Філь, А. Ю. Філь), «Опора для стержневого апарату зовнішньої фіксації» (О. Я. Ломницький, Ю. Я. Філь, А. Ю. Філь), «Спосіб ультразвукографічного обстеження сухожилків згиначів пальців кисті» (І. Ю. Дутка, І. Р. Трутяк), «Стержнетримач стержневого апарату зовнішньої фіксації» (О. Я. Ломницький, Ю. Я. Філь, А. Ю. Філь).

ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

Кафедра опікується відділеннями у восьми міських клінічних лікарнях: травматології-ортопедії для дорослих, відділенням хірургії поєднаної травми з обласним центром хірургії поєднаної травми і центром хірургії кисті, відділенням термічної травми (для дорослих і дітей) із центром пластичної хірургії, дитячим травматологічним відділенням міської дитячої клінічної лікарні. Викладачі надають консультативно-лікувальну допомогу пацієнтам із поєднаною травмою в районах області з санітарною авіацією, співпрацюють із госпіталем прикордонних військ.

КАФЕДРА ХІРУРГІЇ № 1

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ

Герич Ігор Дионізієвич*доктор медичних наук, професор*

ШТАТ КАФЕДРИ

*Відповідальний за навчальну роботу — д. мед. н.,**проф. **Н. І. Бойко****Відповідальний за наукову роботу — к. мед. н.,**асист. **В. В. Хом'як****Відповідальний за лікувальну роботу — к. мед. н.,**доц. **Я. Р. Дутка***

ВИКЛАДАЧІ

*Доктори медичних наук, професори **Н. І. Бойко,******О. В. Лукавецький, С. М. Чуклін, Ю. І. Мазур, д. мед. н.,****доц. **М. П. Попик,** кандидати медичних наук, доценти****Є. С. Варивода, Б. В. Дибас, В. І. Коломійцев, Ю. С. Лозинський, Т. Є. Баб'як, Т. М. Іванків, к. м. н., в. о. доцента******Я. Р. Дутка,** кандидати медичних наук, асистенти****В. В. Хом'як, М. М. Посівнич, Р. О. Чукла, Р. Є. Вацеба,****асистенти **В. Н. Маріна, О. О. Леошик, старші лаборанти******І. С. Кіт, Р. М. Магомаєв, І. І. Гіряк, О. З. Новак.***

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Кафедра хірургії № 1 ЛНМУ імені Данила Галицького є однією з провідних хірургічних кафедр України. Вона була відкрита у складі медичного факультету Львівського університету 25 травня 1897 р. Її першим керівником став Людвік Ридигер (1850–1920), ім'я якого добре відоме хірургам: він уперше у світі виконав резекцію шлунка при виразці дванадцятипалої кишки, був визнаним авторитетом у невідкладній хірургії, урології, ортопедії, онкології, проктології та пластичній хірургії.

З 1920 до 1932 р. керівником клініки був Г. Шрамм (1857–1940) — засновник дитячої хірургії у Львові.

Протягом 1932–1941 рр. клініку очолював Тадеуш Островський (1881–1941). Досі він працював асистентом у проф. Л. Ридигера. Т. Островський започаткував у Львові заготівлю та консервування крові. У 1935 р. вперше виконав лобектомію легені, а в 1936 р. — пульмонектомію з приводу раку. Під керівництвом проф. Т. Островського у клініці розвивалася хірургія шлунка, абдомінальна хірургія, було опубліковано понад 500 наукових робіт. Науковець підготував більше 60 клінічно-навчальних праць. Він був розстріляний у ніч з 3 на 4 липня 1941 р. разом із 25-ма львівськими вченими. Клініка стала закритим шпиталем для офіцерів вермахту.

Від 1944 р. протягом 29 років кафедру очолював проф. Г. Г. Караванов (1899–1982). Під його керівництвом виконано перші на західноукраїнських землях операції на серці, опрацьовано й удосконалено хірургічне лікування зоба, започаткована хірургія надниркових залоз, запропоновано нові методи езофагопластики та резекції шлунка, хірургія слоновості,

ГЕРИЧ

Ігор Дионізієвич
*Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.*

цирозу печінки та його ускладнень. Г. Г. Караванову присвоєно почесне звання заслуженого діяча науки України. Його науковий спадок складають понад 400 друкованих праць, зокрема 12 монографій. Він підготував 12 докторів та 52 кандидати медичних наук.

У 1973–1976 рр. кафедрою керував учень професорів Г. Г. Караванова та М. В. Даниленка Г. М. Мороз. Є автором 97 друкованих праць.

У 1971 р. на кафедрі факультетської хірургії ЛДМІ на базі проктологічного відділення Львівської обласної клінічної лікарні створено курс проктології ФПДО. Ним керував проф. В. М. Масляк. Основними напрямками науково-практичної роботи було лікування запальних захворювань товстої кишки, проблеми онкопроктології, загальної проктології.

У 1996 р. курс очолив доц. Ю. С. Лозинський. Додатковими напрямками дослідження стали реабілітація стомованих хворих та медико-генетичні аспекти перебігу спадкових захворювань товстої кишки. Видано два підручники, захищено чотири кандидатські дисертації, отримано сім патентів на винаходи. У 2006 р. у Львові проведено II З'їзд проктологів України з міжнародною участю, організатором якого був Ю. С. Лозинський.

Протягом 1976–2013 рр. кафедру хірургії очолював М. П. Павловський — учень проф. Г. Г. Караванова. Водночас упродовж 1981–1998 рр. він був ректором ЛДМІ. В 1997 р. був обраний дійсним членом Академії медичних наук України. Є автором більше 1000 наукових праць, зокрема 16 монографій, чотирьох підручників, 21 авторського свідоцтва на винаходи. Під керівництвом акад. М. П. Павловського захищено 15 докторських та більше 40 кандидатських дисертацій. Він створив наукову школу хірургії.

З 2013 р. завідувачем кафедри хірургії № 1 ЛНМУ імені Данила Галицького є проф. І. Д. Герич. Протягом 2005–2008 рр. був начальником Головного управління охорони здоров'я Львівської ОДА, головою Українського лікарського товариства у Львові, з 2005 до 2010 р. — членом Національної ради з питань охорони здоров'я населення при Президентові України, Вищої вченої ради Міністерства охорони здоров'я України, дорадчої ради при Комітеті Верховної Ради України з питань охорони здоров'я.

Основні наукові напрями досліджень І. Д. Герича — розробка питань невідкладної хірургії гострих захворювань органів черевної порожнини, гнійної хірургії, хірургічної гепатології, герніології, грижі Гілмора, сепсису, ран, опіків, хірургічних проблем СНІДу, профілактики гнійно-септичних ускладнень у хірургії, лікарської етики. Є автором понад 400 наукових і навчально-методичних праць, серед них 20 авторських свідоцтв і патентів на винаходи, шість підручників, шість монографій. Підготував шістьох кандидатів наук.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

На кафедрі хірургії № 1 навчальну дисципліну «Хірургічні хвороби» вивчають студенти четвертого курсу (зокрема й іноземні — українсько-, російсько- та англомовні) стоматологічного факультету, четвертого курсу (серед них і англомовні) медичного факультету спеціальностей «Лікувальна справа» та «Медико-

Колектив кафедри хірургії № 1. Зліва направо: перший ряд: Ю. І. Мазур, О. В. Лукавецький, Н. І. Бойко, І. Д. Герич, М. П. Попик; другий ряд: Р. О. Чукла, Б. В. Дибас, Ю. С. Лозинський, В. І. Коломійцев, Т. Є. Баб'як; третій ряд: В. В. Хом'як, Р. Є. Вацєба, О. В. Леошик, М. М. Посівнич, В. Н. Маріна, Я. Р. Дутка; четвертий ряд: І. В. Стояновський, Т. І. Фармага, О. В. Огурицов, Т. Семань, Р. М. Магомаєв, І. І. Гірняк, С. М. Чуклін

профілактична справа», п'ятого курсу (зокрема й англомовні) медичного факультету спеціальностей «Лікувальна справа» та «Медико-профілактична справа», шостого курсу (серед них — англомовні) медичного факультету спеціальностей «Лікувальна справа» та «Медико-профілактична справа».

Викладачі читають курс проктології для ФПДО.

Також проводиться навчання за всіма напрямками післядипломної освіти (інтернатура, первинна спеціалізація, передатестаційні цикли, тематичне удосконалення за спеціальністю «Проктологія»). Так Ю. С. Лозинський є одним із розробників навчальних планів та типових програм МОЗ України зі спеціалізації і передатестаційного циклу за спеціальністю «Проктологія» (2009). Щорічно на передатестаційних циклах та курсах тематичного удосконалення підвищують кваліфікацію близько 30 курсантів хірургів-проктологів, понад 100 хірургів, здобувають сертифікат близько семи-десяти слухачів-курсантів, проходять цикл проктологія близько 50 інтернів різних спеціальностей.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Темою наукової роботи кафедри на період 2010–2015 рр. є «Удосконалення діагностичної та хірургічної тактики із застосуванням традиційних клінічних, сучасних променевих методів дослідження та малотравматичних операційних і ендоскопічних втручань в абдомінальній та ендокринній хірургії з метою покращання безпосередніх та віддалених результатів лікування хворих».

Діапазон наукової і практичної діяльності кафедри дуже широкий. У клініці традиційно розвивається хірургія печінки і позапечінкових жовчних проток — вогнищеві ураження печінки, зокрема первинний і метастатичний рак, доброякісні пухлини, абсцеси, паразитарні та непаразитарні кісти. Кафедра стала однією з перших, які розвивали

в Україні хірургію портальної гіпертензії. Впроваджені лапароскопічна холецистектомія, ретроградна холангіопанкреатикографія, папілосфінктеротомія й ендобіліарне стентування, ендоскопічні цистогastro-цистодуоденостомії, ендovasкулярні втручання — емболізація, хіміо-, антибактерійна терапія тощо. Постійно вдосконалюють методи панкреатодуоденальної резекції з приводу раку підшлункової залози, резекції її хвостової частини та панкреатикоєюностомії при хронічному індуративному панкреатиті. Велику питому вагу мають роботи, присвячені вивченню патогенезу, діагностиці та лікуванню гострого панкреатиту, псевдокіст підшлункової залози.

Успішно розвивається хірургія стравоходу, виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки, товстої кишки, зокрема удосконалення операцій при її злоякісних новоутвореннях та ускладненнях запальних захворювань — хвороба Крона, неспецифічний виразковий коліт, хірургічні аспекти реабілітації стомованих хворих із запальними захворюваннями товстої кишки, діагностика та лікування спадкових захворювань товстої кишки, хірургічне лікування ускладненого дивертикуліту.

Багато робіт присвячено гнійно-септичним ускладненням, рановій інфекції, лікуванню септичного і геморагічного шоків, застосуванню гемо- і лімфосорбції, плазмаферезу.

Багаторічні фундаментальні дослідження присвячені патоморфозу і особливостям перебігу, методам консервативного та хірургічного лікування захворювань щитоподібної, прищитоподібних і надниркових залоз, зокрема гіперпаратиреозу, вузлового, тиреотоксичного та рецидивного зоба, раку щитоподібної залози. Працівники клініки одними з перших в Україні виконали лапароскопічну адреналектомію та відео-асистовану паратиреоїдектомію.

Серед інших проблем, які входять в коло наукових інтересів співробітників клініки, — удосконалення діагностики і лікування гастрином, інсуліном, апудом. Впроваджено лапароскопічні методи хірургічного лікування гормональноактивних пухлин і склерокістозу яєчників, неплідності жінок, вдосконалюється хірургічна корекція генетично зумовлених природжених вад статевих органів. Велику кількість праць присвячено імунологічним аспектам хірургічних захворювань ендокринних органів і органів черевної порожнини, наслідкам спленектомії, особливостям енергетичного обміну, вивченню медіаторів запальної відповіді при цих захворюваннях.

Міжнародне визнання отримали праці, присвячені проблемам сучасного лікування діабетичної стопи, вогнищевих уражень печінки, вивченню патогенетичних механізмів гострого панкреатиту, кишкової непрохідності, транслокації мікробів, перитоніту.

ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

Клінічними базами кафедри хірургії № 1 ЛНМУ імені Данила Галицького є хірургічні відділення № 2 та № 3, проктологічне відділення ЛОКЛ.

У клініці є обладнання і апаратура для сучасної діагностики і лікування хворих: два ультрасонографічні апарати, комплект відеолапароскопічного обладнання з інструментарієм, два фіброгастродуоденоскопи, прилад для плазмаферезу.

Результати лікувальної роботи кафедри такі:

– вивчено причини і наслідки холестази, його морфофункціональні характеристики, визначено оптимальні методи діагностики і лікування;

– виявлено клінічні, біохімічні, морфологічні особливості поліорганної недостатності при гострому деструктивному панкреатиті, абсцесах печінки, холелітазі та пухлинах позапечінкових жовчних протоків, ускладнених механічною жовтяницею, впроваджено діагностичний алгоритм при цій патології;

– впроваджено нові технології впливу на позапечінковий холестаз -лапароскопічна та під УСГ-контролем мікрохолецистостомія, ендоскопічна ретроградна папілосфінктеротомія і лапароскопічна холецистектомія, резекція гепатикохоледоха, холедохоскопія, ендоскопічне стентування та назобіліарне дренивання позапечінкових жовчних протоків;

– визначено спектр і динаміку прозапальних і протизапальних цитокінів при гострому панкреатиті, місце антицитокінової терапії в комплексному лікуванні деструктивних форм гострого панкреатиту. Виявлено критерії синдрому системної запальної відповіді при гострому панкреатиті, причини його розвитку; опрацьовано принципи лікування, зокрема малоінвазійні втручання — лапароскопічні та пункційні під контролем ультрасонографії;

– удосконалено діагностику пухлин кори і мозкового шару надниркових залоз, впроваджено нові технології відеолапароскопічних операцій — вперше в Україні засвоєно лапароскопічні методи адреналектомії.

– запроваджено інтраопераційну експрес-діагностику патології щитоподібної та прищитоподібних залоз, зокрема, злоякісних новоутворень, що покращило безпосередні та віддалені результати лікування хворих;

– проведено хірургічне лікування цукрового діабету та його ускладнень, алотрансплантацію β-клітин підшлункової залози.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

За час існування кафедри підготовлено понад 600 спеціалістів.

Академік М. П. Павловський із групою авторів був двічі удостоєний Державної премії України в галузі науки і техніки за цикл наукових праць «Розробка, теоретичне обґрунтування та клінічне впровадження нових методів оперативного лікування, детоксикації і реабілітації хворих із захворюваннями печінки та жовчовивідних протоків» (1986) і «Тромбоемболія гілок легеневих артерій та посттромбоемболічна лічевна гіпертензія: діагностика, лікування і профілактика» (2000).

Працівники кафедри беруть участь у проведенні міжнародних рандомізованих клінічних роботах: «Відкрите

багатоцентрове дослідження, що визначає ефективність та безпеку, для порівняння двох алгоритмів лікування у пацієнтів із хворобою Крона середнього та важкого ступеню», «Багатоцентрове рандомізоване плацебо-контрольоване подвійне сліпе дослідження у двох частинах препарату TRK-170 для лікування хвороби Крона».

За останні п'ять років колектив кафедри опублікував видав 300 наукових робіт, три монографії та посібники, отримав патенти на вісім винаходів. Серед найважливіших праць — енциклопедія у п'яти томах «Сімейна медицина. Том четвертий: Онкологія. Акушерство та гінекологія. Сексопатологія. Проктологія. Туберкульоз» (Б. Т. Білинський, І. Й. Влох, Є. Х. Заремба, Ю. С. Лозинський), навчальний посібник «Хірургічна гастроентерологія» (М. П. Павловський, Н. І. Бойко, С. М. Чуклін та ін.), «Тиреоїдна хірургія» (С. Й. Рибаків, В. О. Шідловський, І. В. Комісаренко, М. П. Павловський та ін.), атлас «Діагностична і лікувальна ендоскопія травного каналу» (В. Й. Кімакович, В. В. Грубник, Ю. А. Мельниченко, І. М. Тумак, В. І. Коломійцев та ін.), «Интерлейкины» (С. Н. Чуклін, А. А. Переяслов).

КАФЕДРА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ**ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ**

Магльований Анатолій Васильович

доктор біологічних наук, професор, проректор із науково-педагогічної роботи, заслужений професор ЛНМУ ім. Данила Галицького, заслужений працівник фізичної культури і спорту України

ЗАВУЧ КАФЕДРИ

Кунинець Ольга Богданівна

кандидат біологічних наук, доцент

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальний за наукову роботу — доц. **В. П. Хомишин**

ВИКЛАДАЧІ

Кандидати біологічних наук, доценти О. Б. Кунинець, В. П. Хомишин, к. фіз. вих., доц. О. Ю. Іваночко, доценти Л. В. Стрельбицький, О. В. Гузій, кандидати медичних наук, асистенти Г. М. Магльована, З. Р. Леонт'єва, старші викладачі О. А. Дзівенко, О. Б. Романюк, О. О. Новицький, Н. В. Киван, О. О. Веревкін, І. Б. Длугош, О. В. Паламарчук, Я. Є. Гусак, О. Г. Патик, Є. І. Мороз, викладачі Е. М. Яблонська, О. В. Бобало, А. В. Безуб'як, М. Я. Лозюк, Н. Я. Ковальчук, М. М. Турянська, Т. І. Яворський, асистенти Ю. О. Фус, О. І. Гурка, О. І. Козицька.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

У 1939 р. у ЛДМІ було засновано курс фізичної культури, першим керівником якого став С. М. Гайдучок. Із 1941 р. курс реорганізовано у кафедру фізичного виховання. Її очолювали М. С. Терещенко, П. В. Кучерук, В. М. Мазниченко, М. Г. Ісаєв, А. О. Сафроненко, В. М. Мухін, В. С. Матяжов. З 1991 р. кафедрою завідує заслужений працівник фізичної культури і спорту України, д. б. н., проф. А. В. Магльований. Він підготував 13 кандидатів та докторів наук.

Під керівництвом проф. А. В. Магльованого зміцнюються спортивні традиції, розвивається паролімпійська

Колектив кафедри фізичного виховання і спортивної медицини. Нижній ряд зліва направо: О. А. Дзівенко, О. Ю. Іваночко, О. В. Паламарчук, О. Б. Романюк, А. В. Магльований, О. Б. Кунинець, Н. Я. Ковальчук, О. І. Гурка, Г. М. Магльована, Ю. О. Фус, А. І. Хохла; середній ряд: А. Безуб'як, М. В. Лук'янов, І. Б. Длугош, О. О. Новицький, О. Г. Патик, Л. В. Стрельбицький, М. М. Турянська, Н. В. Киван, М. Я. Лозюк, Е. М. Яблонська; верхній ряд: О. І. Труши, Т. І. Яворський, В. П. Хомішин, О. В. Бобало, О. О. Вережкін, Я. Є. Гусак

стрілба з луку та наукові школи за напрямками наукової діяльності: медико-біологічних проблем фізичного виховання і спорту, фізіології, фізичної реабілітації, санології (основи управління здоров'ям і медичні аспекти валеології). Науковці кафедри обґрунтували, розробили і запровадили нові підходи щодо розвитку фізичної та розумової працездатності, започаткували й активно впроваджують систему керування комплексом організаційно-технічних заходів зі взаємодії інфраструктур, які вирішують завдання діагностики функціональних взаємовідношень організму та особистості на рівні окремих показників фізичної і розумової працездатності й особливостей рис характеру для керування ними засобами фізичних та спортивних вправ.

За період існування кафедри її викладачі підготували багато чемпіонів і призерів першості світу, Європи й Олімпійських ігор. Кафедра фізичного виховання є ініціатором підготовки спортсменів-інвалідів у стрільбі з лука — чемпіонів і призерів Параолімпійських ігор та Чемпіонату Європи. При кафедрі діє два спортивні та сім громадсько-спортивних клубів.

У 1939 р. також було створено курс лікувальної фізкультури і лікарського контролю (спортивної медицини), який у 1939–1941 рр. викладали на терапевтичних кафедрах, а потім при кафедрі фізичного виховання. Тривалий час (1971–1997) курс очолювала д. мед. н., проф. К. Й. Муха (1923–1998). Випускниця ІІ Московського медичного інституту 1949 р., вона працювала аспірантом кафедри фізичного виховання ЛДМІ, завідувачем кафедри фізичного виховання Одеського медичного інституту, доцентом

МАГЛЬОВАНИЙ
Анатолій Васильович
Завідувач кафедри,
д. біол. н., проф.

кафедри фізичного виховання Ленінградського медичного інституту, доцентом і завідувачем курсу лікувальної фізкультури і лікарського контролю Львівського медичного інституту.

З 1997 р. курс із дисципліни «Спортивна медицина» очолювала к. мед. н., доц. А. І. Кононенко, протягом 2000–2003 рр. — к. мед. н., доц. І. О. Вдовиченко, упродовж 2003–2007 рр. — к. мед. н., доц. І. В. Данилейченко, у 2007–2008 рр. — асист. Л. В. Кушнірук. З 2008 р. ним керує к. мед. н., асист. Г. М. Магльована.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Кафедра є опорною. Разом із опорною кафедрою Одеського національного медичного університету було розроблено та протягом 2010–2011 рр. запроваджено 16 типових навчальних програм з дисциплін «Фізичне виховання» (для перших-других курсів), «Фізичне виховання і здоров'я» (курс за вибором для всіх курсів) та «Валеологія» (для перших курсів). Кафедрою також підготовлено, МОЗ України затверджено та видано «Додаток до програми (курс за вибором) навчальної дисципліни «Валеологія» та «Фізичне виховання і здоров'я», де було внесено зміни щодо загального обсягу і розподілу навчальних годин відповідно до навчального плану для спеціальностей «Клінічна фармація», «Технологія парфумерно-косметичних засобів» та «Технологія фармацевтичних препаратів».

Навчальні заняття з фізичного виховання проводяться за такими формами: заняття в групах загальної фізичної підготовки, підготовчих групах, спеціальних медичних групах, групах лікувальної фізичної культури, навчально-тренувальних групах, групах спортивного вдосконалення та спортивної спеціалізації.

При кафедрі функціонують 16 навчально-тренувальних груп (секцій), з яких чотири для іноземних студентів (204 спортсмена); 258 студентів перших та других курсів усіх факультетів займаються у спортивних секціях за бажанням (як додаткові заняття), а 369 студентів третіх-шостих курсів

всіх факультетів відвідують їх час від часу. Навчальні заняття з валеології проводяться як курс за вибором для студентів першого курсу фармацевтичного факультету спеціальностей «Фармація» та «Клінічна фармація».

Заняття з фізичної реабілітації і спортивної медицини проводяться на четвертому курсі медичного факультету та п'ятому курсі факультету іноземних студентів, на третьому курсі стоматологічного факультету та факультеті іноземних студентів за кредитно-модульною системою.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Кафедра працює над науковою темою «Обґрунтування режимів рухової активності студентів з різним рівнем здоров'я» (2011–2016).

ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

Базовим для проведення та виконання вимог клінічної ставки лікарського контролю та фізичної реабілітації є Львівський обласний лікарсько-фізкультурний диспансер. Контроль за особами, які займаються фізкультурою та спортом, здійснюється в кабінеті лікарського контролю кафедри. Основним напрямком лікувальної роботи є профілактика та реабілітація хворих на етапі достаціонарного лікування. Викладачі проводять консультативно-методичну роботу, двічі на рік організують практичні наукові конференції, консультують лікарів відділень ЛОКЛ, контролюють призначення хворим лікувальної фізкультури і масажу, беруть участь у засіданнях медичного товариства лікарів із лікувальної фізкультури та спортивної медицини, а також здійснюють облік ефективності застосування ЛФК.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Кафедрою видано 1080 наукових та навчально-методичних праць, зокрема три підручники, 17 посібників, 30 монографій та книг, отримано шість патентів, три авторські свідоцтва на винаходи. Проведено сім регіональних, шість всеукраїнських та дві міжнародні науково-практичні конференції. Тут захищено докторська та 18 кандидатських дисертацій.

КАФЕДРА ФТИЗИАТРІЇ І ПУЛЬМОНОЛОГІЇ

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ

Гльницький Іван Григорович

доктор медичних наук, професор, академік Академії наук вищої освіти України, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат премій ім. Ярослава Мудрого, Святого Володимира, О. О. Богомольця

ШТАТ КАФЕДРИ

Відповідальна за наукову роботу — д. мед. н., проф.

О. П. Костик

Відповідальна за навчальну роботу — к. мед. н., доц.

У. Б. Чуловська

Відповідальна за післядипломну освіту — д. мед. н., проф.

М. І. Сахелашвілі

ВИКЛАДАЧІ

Доктори медичних наук, професори О. П. Костик, М. І. Сахелашвілі, В. М. Фрайт, Л. І. Миколишин,

д. мед. н., доц. Л. І. Білозір, кандидати медичних наук, доценти У. Б. Чуловська, О. Я. Заверуха, О. А. Невзгода, Н. Д. Рудницька, кандидати медичних наук, асистенти Т. В. Луцишин, І. В. Суворкіна, Г. А. Іванов, асист. Х. І. Вольницька.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

У 1897 р. на медичному факультеті Львівського університету була відкрита кафедра внутрішніх хвороб, яку очолював проф. А. Глюзінський. Крім курсу патології внутрішніх органів, діяло відділення для хворих на туберкульоз легень, викладачі читали курс туберкульозу органів дихання. Позалеженеві форми туберкульозу вивчали на відповідних профільних кафедрах.

У 1939 р. після створення ЛДМІ на кафедрі факультетської терапії було вперше впроваджено викладання доцентського курсу туберкульозу, який проіснував до 1951 р. Цей курс очолював доц. В. П. Рудін.

Кафедра туберкульозу Львівського медичного інституту відкрита в березні 1951 р. З моменту заснування її керівником був проф. І. Т. Стукало. Протягом 1969–1988 рр. нею завідував проф. Юрій Кулачковський. У 1988–1989 рр. обов'язки керівника кафедри виконував доц. М. Ф. Кислий.

В 1989 р. уперше в Україні кафедру туберкульозу інтегровано в кафедру фтизіатрії і пульмонології, яку очолював акад. І. Г. Гльницький — автор близько 700 наукових, науково-педагогічних та методичних публікацій. За останні сім років він підготував п'ятьох докторів та чотирьох кандидатів наук. Активний учасник міжнародних та всеукраїнських наукових форумів з актуальних питань патології респіраторної системи, туберкульозу легеневої та позалеженеві локалізації, супутніх екстрапульмональних захворювань при туберкульозі, онкологічних і бронхообструктивних хворобах органів дихання. Важливою складовою наукової та педагогічної діяльності акад. І. Г. Гльницького є оптимізація профілактичних та лікувально-діагностичних заходів серед осіб дитячого і підліткового віку, які належать до групи підвищеного ризику. Вчений приділяє особливу увагу новітнім інноваційним технологіям верифікації бронхолегеневої патології із застосуванням імунологічних (субпопуляційний склад Т-лімфоцитів, інтерлейкіновий профіль біологічних рідин), біохімічних (параметри антипротеолітичної активності, перекисного окислення ліпідів та «гострофазних» білків сироватки крові, плевральної рідини і брохоальвелярного лаважу) та математичних критеріїв моделювання патологічного процесу.

**ГЛЬНИЦЬКИЙ
Іван Григорович**
*Завідувач кафедри,
д. мед. н., проф.*

НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Відповідно до навчального плану викладання фтизіатрії здійснюється на чотирьох курсах медичного та стоматологічного факультетів. За програмою після-

Колектив кафедри фтизіатрії і пульмонології. Зліва направо: сидять: Л. І. Білозір, О. П. Костик, І. Г. Ільницький, М. І. Сахелашвілі, В. М. Фрайт; стоять: О. А. Невзгода, О. В. Дмитрів, Н. Д. Рудницька, У. Б. Чуловська, Г. А. Іванов, О. Я. Заверуха, Т. В. Луцишин

дипломної освіти проводяться заняття з лікарями-курсантами й інтернами з таких спеціальностей, як «Фтизіатрія», «Дитяча фтизіатрія», «Пульмонологія», у формах первинної спеціалізації, передатестаційних циклів та курсів тематичного удосконалення.

На кафедрі функціонує студентський науковий гурток. Організовані централізовані лікарські контрольні комісії з підтвердження первинної діагностики туберкульозу. За вибором для студентів п'ятого курсу медичного факультету діє факультативний курс із пульмонології.

НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Під керівництвом акад. І. Г. Ільницького колектив кафедри працює над шляхами удосконалення організаційно-методичної, санітарно-протиепідемічної та лікувально-діагностичної роботи серед населення з підвищеним ризиком захворювання на туберкульоз і НЗЛ, оптимізацією клініко-рентгенологічних та лабораторно-інструментальних досліджень при патології бронхолегеневої системи, превентивними заходами при первинній

і вторинній профілактиці, обґрунтуванням критеріїв застосування патогенетичних середників у комплексній антимікобактеріальній терапії.

ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

Основним напрямком лікувальної діяльності кафедри є консультативна та кураторська робота серед хворих клінічної бази і медичних установ м. Львова й області. Викладачі надають консультації в загальносоматичних закладах регіону. На клінічній базі кафедри проводяться науково-практичні конференції та семінари для лікарів різних фахових спрямувань з актуальних питань фтизіатрії і пульмонології. Систематично працюють центральні лікарські контрольні комісії з підтвердження первинної діагностики туберкульозу та атестаційні комісії при управлінні охорони здоров'я Львівської області.

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ

Колектив кафедри видав понад 1000 наукових та навчально-методичних праць, серед яких 13 авторських свідоцтв на винаходи, 17 монографій, посібників та підручників і 20 методичних рекомендацій. Серед найважливіших праць — «Основи клінічної фтизіатрії» (у двох томах, 2007), «Хвороби респіраторної системи» (2008), «Фтизіатрія» (2008), «Синдром бронхіальної обструкції в практиці фтизіатра, педіатра та сімейного лікаря» (2009), «Інфекційні хвороби з основами фтизіопульмонології» (2009), «Основи фтизіопатології позалегеневої локалізації» (2011), «Прикладні питання фтизіатрії дитячого та підліткового віку» (2013). В 2011 р. був виданий національний підручник, затверджений МОЗ України і МОН України, «Пульмонологія та фтизіатрія» (у двох томах) за ред. Ю. І. Феценка, В. П. Мельника, І. Г. Ільницького.

На кафедрі захищено шість докторських та 13 кандидатських дисертацій.